

'T GROENE WAASLAND

*Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme,
Pannenweel, Natuurpunt Waasland, VELT,
Wase Imkersbond, JNM, Hoftbe Saksen,
Vogelbescherming, AP33 Oude*

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 36ste jg - nr 4; september 2016 - nr **197**

NATUUR EN MILIEU

beton versus stilte p24

Uilen p8 en p26

rups Sint-Jacobsvlinder p12

Atalanta wint p23

Boomplantactie p 3

Paddenstoelen op Roomakker : exclusieve reeks p4

IN HET WAASLAND

De zomer van 2016 ligt weer achter ons. Naast het EK-Voetbal, de vluchtelingen crisis, terroristische aanslagen, de staatsgreep in Turkije, de Olympische spelen, de nakende presidentsverkiezingen in de VS, beheerste ook het referendum over het Britse EU-lidmaatschap de actualiteit.

Het mag dan vooral een politieke kwestie zijn, het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie heeft gevolgen die een stuk verder reiken. Zo zou de natuur weleens kunnen lijden, zowel te land als op zee. Natuurbehoud en milieubescherming kan enkel efficiënt zijn als er een gemeenschappelijk beleid gevoerd wordt waarbij internationale afspraken nageleefd worden. Een goed voorbeeld zijn de visquota die overbevissing moeten tegengaan. De Britse visindustrie zal zich niet meer aan de Europese visquota moeten houden, maar als de vissers zichzelf geen quota gaan opleggen zal dit niet enkel de natuur, maar ook de vissers zelf treffen.

Eens de Brexit een feit is, zal het Verenigd Koninkrijk ook niet meer onder de Habitat- en Vogelrichtlijnen vallen. Die Europese richtlijnen zijn de belangrijkste wetten om natuur te beschermen en het samengaan van economische activiteiten en natuur te regelen. Het wegvallen van die bescherming kan o.a. gevolgen hebben voor vogelsoorten die overwinteren in het Verenigd Koninkrijk.

woordje hoofdredacteur

De 10 belangrijkste natuurverenigingen, de 'Green 10', maken zich zorgen over het toekomstig milieubeleid en dringen aan op een voortgezette samenwerking met de EU. Je kan de open brief die de 'Green 10' naar de EU schreven lezen op www.birdlife.org/sites/default/files/green10_eu_postbrevet.pdf#overlay-context=news.

Ook de Britse wetenschappers maken zich zorgen. Onderzoek naar natuurbescherming en maatregelen om bepaalde ecosystemen in stand te houden, werden voor een groot deel gesubsidieerd vanuit Brussel. Wat als die subsidies verdwijnen? Mogelijk komt ook het gevecht tegen de klimaatverandering in het gedrang. Gelukkig is er nog het bindend klimaatakkoord van Parijs dat ook door de Britten onderschreven werd.

De eerste beslissingen van de regering onder leiding van Theresa May voorspellen niet veel goeds. Te vrezin is dat de strijd voor een gezond leefmilieu en natuurbescherming naar de bodem van de prioriteitenlijst zal zakken. Het Verenigd Koninkrijk heeft als geen ander een historiek van vervuiling, veertig jaar geleden was het zelfs het meest vervuilde land van Europa. Het is bang afwachten of de Brexit het land opnieuw naar die onzalige tijden zal katapulteren (bron: www.natuurpunt.be).

EANDIS VAN JOU EN MIJ. TEKEN DE PETITIE EN DEEL

De intercommunales die onder het werkingsgebied van Eandis vallen, zijn op zoek naar vers kapitaal. Daarvoor willen ze fusioneren tot één bedrijf, Eandis Assets, en willen ze een private partner aantrekken. De keuze is uiteindelijk gevallen op een Chinees staatsbedrijf. De private partner zal kunnen rekenen op een vrij zeker rendement van 5% op het ingebrachte kapitaal. Dat betekent dat er jaarlijks meer dan 30 miljoen euro naar China gedraineerd zal worden. Dit dividend wordt uiteindelijk betaald door jou en mij, via de doorrekening in de energiefactuur.

Organisaties vanuit het middenveld (vakbonden, gezinsbond, samenlevingsopbouw, REScoop.Vlaanderen, ...) hebben hiertegen gereageerd: Het bestuur van Eandis (steden en gemeenten) moet leren samenwerken met zijn burgers, ipv op zoek te gaan naar kapitaal bij een Chinees staatsbedrijf. We vragen ons af waarom er niet gezocht wordt naar een formule waarbij het spaargeld van burgers aangesproken wordt. Er staat nu 250 miljard euro geparkeerd op

de spaarboekjes van onze banken en dit brengt nauwelijks nog iets op.

Omdat de finale beslissing op 3 oktober 2016 valt, willen we nog druk zetten en hebben we een petitie gelanceerd. Deze gaat nu viraal.

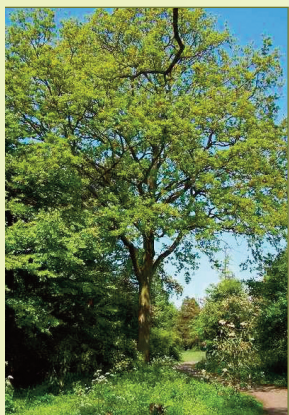
We willen de macht van het getal laten werken en daarvoor zijn er veel handtekeningen nodig. We rekenen daarvoor ook op jullie, om dit te ondertekenen op www.transitienetwerkmiddenveld.be/eandis en de link verder te verspreiden onder je kennissenkring.

zorg voor de natuur

BOOMPLANTACTIE NATUURPUNT

Bouw mee aan een gezondere biodiversiteit
De afdelingen van Natuurpunt van heel het
Waasland organiseren nog heel oktober op-
nieuw een boomplantactie.

Door de actie zeer ruim open te stellen en door samen aan te kopen bieden we aan scherpe prijzen een uitzonderlijk ruim assortiment. Het aanbod is niet alleen ruim maar biedt ook voor elk wat wils: hagen, struiken, bosgoed, maar ook bessenstruiken en fruitbomen in halfstam en hoogstam. De hagen, struiken en bosgoed zijn streekeigen soorten die hier dus goed gedijen en een natuurlijke meer-

waarde betekenen voor je tuin. Vooral vogels, vlinders en bijen zullen dit zeker waarderen. De aangeboden fruitbomen en bessenstruiken garanderen je bovendien een jaarlijkse oogst.

Het aanbod van 2016 is blijft uitgebreid: 98 soorten. We bieden nu ook tamme kanstanjeboompjes aan en drie soorten heerlijke druiven die het in ons klimaat uitstekend doen. Ook de nu rijpe blauwe druiven tegen de muur van het Natuurhuis Panneweel staan op onze lijst. Bekijk ons aanbod op de websites en bedenk: wat is er heerlijker dan een appel, peer, pruim, noot, perzik, druif of bes uit eigen tuin?

Hagen, houtkanten en bomenrijen geven structuur aan het landschap en de tuin. Bovendien worden meer diersoorten door deze struiken en bomen aangetrokken, omdat ze vaak als 'verbindingsweg' worden gebruikt tussen de verschillende natuurgebieden. Het gebruik van streekeigen soorten ver-

groot op die manier de natuurwaarde van je tuin. De biologische waarde van het landschap zal zowel voor plant en dier als voor de mens verhogen.

De opbrengst van de acties gaat naar de aankoop van waardevolle natuurgebieden in jouw buurt. Omdat de boomplantacties in het Waasland volledig gedragen worden door onbezoldigde vrijwilligers kan de opbrengst integraal gaan naar natuurbeheer in het Waasland en jouw aankoop komt onze biodiversiteit ten goede. Je zal snel en vele jaren kunnen genieten van je hagen, houtkanten, fruitbomen, bessenstruiken, enz.

De afdelingen van Natuurpunt van het Waasland organiseren de bezorging van de bestelde planten op hun eigen wijze, maar overal krijgen de leden van Natuurpunt, waar ze ook wonen, boven op de scherpe prijzen nog eens 5 % extra korting. De wijze van bestellen en bedelen vindt je op de respectievelijke websites en de bestelformulieren. Wens je bijkomende inlichtingen dan zal jouw afdeling daar graag op antwoorden:

- Natuurpunt Waasland Zuid: www.natuurpunt-zuid-waasland.be : Staf Lerno, tel 0495 49 13 91 of mail gustaaf.lerno@skynet.be

- Natuurpunt Wal: www.natuurpuntwal.be: Joris Baetens, 03 722 15 37 of Jerome De Bock, 03 775 97 47, mail info@natuurpuntwal.be

- Natuurpunt Waasland Noord en Vriendenkring Panneweel : www.panneweel.be: Bert Raets, 03 777 04 02 of mail boomplantactie@panneweel.be. Woon je niet in het Waasland, www.panneweel.be loodst je door naar de andere afdelingen van Natuurpunt van het hele land die aan de boomplantacties deelnemen.

PADDENSTOELEN IN ROOMAKKER (3)

Voor de derde aflevering van deze reeks, bekijken we de melkzwammen.

De wetenschappelijke naam is **Lactarius**

IN ROOMAKKER TREFFEN WE IEDER JAAR VERSCHILLENDE SOORTEN MELKZWAMMEN AAN.

- Populiermelkzwam
- Donzige melkzwam
- Vuurmelkzwam
- Kokosmelkzwam
- Rimpelende melkzwam
- Kaneelkleurige melkzwam

In 6 afleveringen overloopt Vera Declercq paddenstoelen die te vinden zijn in het Provinciaal domein De Roomakker te Tielrode.
Zie ook www.abllo.be/klik

HOE KAN JE EEN MELKZWAM HERKENNEN?

Lactarius betekent 'melk gevend'. Melkzwammen geven een 'melksap' af bij het breken of kneuzen. Ze zijn van grote betekenis voor de natuur omdat ze in symbiose (samenleven met wederzijds voordeel) leven met bepaalde bomen en struiken en zo belangrijk zijn voor hun welzijn.

Melkzwammen hebben een brokkelige structuur. Breekt men de steel door, dan 'kruimelt' deze als stokbrood, terwijl de stelen van de meeste andere plaatjeszwammen splijten in vezelige, langwerpige stukken. Melkzwammen komen hoofdzakelijk voor in het hoofd-seizoen, van augustus tot oktober.

POPULIERMELKZWAM (LACTARIUS CONTROVERSUS)

Deze gigantische melkzwam heeft een gewelfde tot vlakke, schotel- tot trechtervormige hoed. Sommige exemplaren halen met gemak 30 cm doorsnede. De hoed is ivoorwit tot bleekgeel, vaak met wijnrode vlekken, met een ingerolde, donzige rand. Het sporenpoeder is crème met een roze tint. Het melksap is wit en verkleurt niet, maar smaakt buitengewoon scherp. 'Controversus' betekent 'tegenover elkaar staand' in de zin van 'vijandig'. Dit heeft betrekking op de scherpe smaak. Dit maakt de paddenstoel tevens volstrekt oneetbaar. Hij groeit in groepen en heksenkringen op zware grond bij populieren en wordt ook aangetroffen bij abelen en wilgensoorten.

natuurkennis

foto's POPULIERMELKZWAM ↓ ↑

exclusieve reeks

foto's DONZIGE MELKZWAM ↓ ↑

DONZIGE MELKZWAM (LACTARIUS PUBESCENS)

Deze melkzwam is wat kleiner van formaat dan de vorige. Doorsnede van de hoed gaat van 5 tot 20 cm. De hoedrand van deze zwam blijft lang ruig behaard, vandaar de naam.

Het melksap is wit en verkleurt niet. Deze paddenstoel groeit onder berken en is niet eetbaar.

VUURMELKZWAM (LACTARIUS PYROGALUS)

foto's VUURMELKZWAM ↓ ↑

Deze soort vind je enkel onder hazelaars, vooral op kalkhoudende grond. Omdat op Roomakker veel kalk in de klei zit (vanwege de oeroude schelpjes...)

en omdat er ook nogal wat hazelaars staan, is dit een veel voorkomende soort.

Het melksap is wit en smaakt zéééér scherp. Vandaar de naam.

De hoed is grijsoker of beige tot grijsbruin, soms met olijkleurige tint. De plaatjes zijn heldergeel en staan vrij ver uiteen.

KOKOSMELKZWAM (LACTARIUS GLYCIOSMUS)

Uiterlijk gezien lijkt deze kleine (hoeddiameter 2 tot 6 cm) melkzwam op een aantal andere melkzwammen en is op zich niet zo erg opvallend.

De kleur is lichtgrijs tot vleeskleurig of meer okerkleurig soms met een lila schijn. De plaatjes zijn crème tot bleek okerkleurig. Het melksap is wit en verkleurt niet.

Zijn geur is echter heel specifiek. Geen enkele andere paddenstoel ruikt zo duidelijk naar kokos.

Zijn bijnaam is - naar de gekende snoepreep - de bountymelkzwam.

Ondanks de aangename geur is hij helemaal niet eetbaar.

De kokosmelkzwam groeit onder berken.

natuurkennis

foto's RIMPELENDE MELKZWAM ↓ ↑

foto's KOKOSMELKZWAM ↓ ↑

exclusieve reeks

RIMPELENDE MELKZWAM (LACTARIUS TABIDUS)

Deze oranje tot vleeskleurig-bruine melkzwam heeft een diameter van 2 tot 10 cm. De naam is te danken aan de onregelmatige hoedrand, alsof de paddenstoel in de wind fladdert. Bij ouder worden neemt de hoed soms een trechtervorm aan.

Zekerheid over deze soort krijg je door het witte melksap te testen. Doe een druppeltje op een witte zakdoek. Als dit gedroogd is, geeft dit een gele vlek op je zakdoek. Geen gele vlek? Dan is het een andere melkzwam!

Deze soort groeit in vochtige naald- en loofbossen en in moerassen, vooral onder berken en sparren.

Paddenstoelen kun je indelen in saprophyten, parasieten en symbionten.

De één knabbelt dood materiaal op, de ander valt levende wezens lastig, en de derde leeft in eeuwig geluk samen met iets of iemand anders.

Met die indeling in het achterhoofd kan je ook kijken naar welke bomen sommige zwammen prefereren. Veel paddenstoelen gaan namelijk een contract aan met een bepaalde boomsoort. Dat systeem heet mycorrhiza: de ondergrondse zwamvlok heeft tentakels die vergroeiën met de wortels van een boom, waarbij de boom zorgt voor de suikers, en er van de zwam mineralen voor in de plaats krijgt.

Alle melkzwammen zijn symbionten.

KANEELKLEURIGE MELKZWAM (LACTARIUS QUIETUS)

Deze melkzwam (hoeddiameter van 3 tot 8 cm), is bleek grijsbruin, vaak met karakteristieke donkerbruine concentrische zones aan de rand of met druppelvormige vlekken, licht verdiept in het midden. De plaatjes zijn wittig met een zweem bruin.

De geur is eigenaardig en wordt best omschreven als 'wantsengeur'. Ondanks de onaangename geur, is deze paddenstoel eetbaar. De onaangename geur verdwijnt bij bereiding.

Deze soort groeit uitsluitend onder eiken.

foto's KANEELKLEURIGE MELKZWAM ↑

**KERKUILEN PUIVELDE
OPNIEUW VAN DE PARTIJ &
STEENUILEN MOORTELHOEKSTRAAT
OP MYSTERIEUZE WIJZE VERDWENEN**

**Verslag fietstocht 'Op zoek naar jonge vogels'
van 28 mei 2016**

nog geen jongen, hopelijk zit het vrouwtje wel al te broeden”.

Op weg naar de steenuilen

In de Waterschootstraat houden we halt bij enkele paardenweiden. Een gekortwielde els biedt onderdak aan een familie steenuilen (*Athene noctua*) die hun intrek hebben genomen in één van onze steenuilkasten. Het is een ferme familie

met vijf doorvoede jongen. Je ziet goed dat het wijfje vanaf het eerste ei begon te broeden want er is een merkbaar verschil in grootte en gewicht van de jonge knapen. We hebben geluk: ook het wijfje is op het nest aanwezig. Aan het ringnummer zien we dat het gaat om een oude bekende. Deze vogel werd vorig jaar in de Arnoutstraat in Belsele geringd. Tim brengt vakkundig een ring rond de poot van de vijf pulli.

De steenuilbroedsels doen het echter in 2016 niet goed. Heel wat van de vorig jaar bewoonde locaties blijken dit jaar onbewoond. De medewerkers van uilenwerkgroep Waasland staan voor een raadsel. De toekomst zal uitwijzen of we hier te doen hebben met een negatieve trend in het Waalsand.

Op weg naar een tweede bewoonde steenuillocatie

We kruisen de oude baan Antwerpen-Gent en via de Arkestraat, Bookmolenstraat en Gavermolenstraat, fietsen we in de zalige Mierennestwegel. In deze open velden kon je veel in het verleden gegarandeerd

Voor de torenvalken is het te vroeg

Met 30 (jong en wat ouder) vertrekken we aan de sporthal van Belsele voor de jaarlijkse fietstocht. Er is al veel regen gevallen en we verwachten nog meer, maar op deze zonnige zaterdag hebben we geluk. We zien opnieuw enkele nieuwe gezichten maar ook oude getrouwen. Tim Audenaert vangt Geert De Smet en zal de jonge vogels een ringetje aan de poot duwen.

Via de Hulstendreef fietsen we langs het fietspad naar de Waterschootstraat. Halfweg de fietswegen houden we even halt om te kijken naar de torenvalkenkast in een eik. Eddy licht toe: “Het is nog wat vroeg voor de torenvalken (*Falco tinnunculus*). Er zijn

een veldleeuwerik (*Alauda arvensis*) horen maar die zijn jammer genoeg uit deze buurt verdwenen. Via de Stationswegel komen we in de Moortelhoekstraat. Op het eind van een lange wegel hangt bijna onzichtbaar een steenuilkast aan een paardenstal. Hier wisselen (mais)akkers en weilanden elkaar af. In een struik laat een grasmus zijn blij maar wat een-tonig deuntje horen. Maar wij hebben geen reden

om blij te zijn. De drie steenuiljongen (die Eddy hier vorige week nog aantrof) zijn verdwenen. Geen sporen van marter of andere predator. Een waar mysterie!

Kerk(uil) van Puivelde – rots in de branding

We moeten doorfietsen want om 17 uur begint de eucharistieviering. Via de Groenstraat en de Markstraat komen we aan de kerk van Puivelde. Eddy en Kenny trekken met de duivenkeef naar boven terwijl de groep beneden uitleg krijgt over deze bijzondere situatie. De eerste tien jaar werd hier in de kerkuilkast geen kerkuil (*Tyto alba*) gezien; maar sedert de gsm-mast werken, waarbij de opening van de kast een andere richting kreeg, is het een zeer succesrijke kerkuillocatie. In de voorbije zes jaar zijn hier 20 kerkuiljongen uitgevlogen. In het rampjaar 2013 kwamen de aanwezige oudervogels niet tot broeden, maar in 2014 vlogen er zelfs zes jongen uit. Vorig jaar werd hier een jong met pootluxatie geboren. (poot die over een bepaalde hoek gedraaid is)

Drie flinke kerkuiljongen zijn in het voorportaal van de kerk groot gebracht. De aanwezigen zijn in hun nopjes. Ze krijgen ruim de tijd om de kerkuiljongen te bestuderen en krijgen deskundige uitleg van Tim.

Een mooie afsluiter van alweer een geslaagde fietstocht.

Marc Aerts, www.uilenwerk-groepwaasland.be

INTERNATIONALE INTERESSE IN HET SINUSBEHEER

Op 31 mei – daags na de stortvloed die grote delen van het (Waas)land teisterde – werd er door vzw Durme een thema-excursie rond het Sinusbeheer georganiseerd. Dat Sinusbeheer is – voor diegenen die het nog niet wisten – een nieuwe vorm van een gefaseerd maaibeheer voor bloemrijke graslanden. Op het programma stonden verschillende terreinbezoeken o.l.v. Jurgen Couckuyt, 'uitvinder' van het Sinusbeheer. Opmerkelijk die dag was de grote opkomst van onze Noorderburen van de Vlinderstichting die grote interesse tonen in die nieuwe vorm van natuurbeheer.

De ontvangst werd voorzien door vzw Durme in het bezoekerscentrum Molsbroek met het traditionele bakje troost en een boterkoek. Na de verwelcoming door Eric Everaert en Jurgen Couckuyt - beiden bestuursleden en conservators van vzw Durme - stapte iedereen op de bus richting de eerste tussenstop in Daknam. Daar beheert vzw Durme een hooilandperceel dat al een paar jaar i.f.v. Sinusbeheer gemaaid wordt. Fietzers op het spoorwegpad Lokeren-Moerbeke hebben daar ongetwijfeld het recente infopaneel opgemerkt. Na een uiteenzetting over het beheer trok de karavaan verder richting Oudenbos.

De tweede halte van de dag was de Venne, dé bakermat van het Sinusbeheer en voor een aantal soorten een oase van nectar in een agrarische woestijn. Daar heeft Jurgen in het voorjaar in 2013 voor de eerste keer het Sinusbeheer toegepast. Dit natte hooiland stond die dag jammergenoeg volledig blank en verviel even terug in wat het duizenden jaren geleden was, een restant van een binnenmeertje nadat de zee zich teruggetrokken had.

De deugddoende middagpauze met broodjesmaaltijd werd gehouden in 't Uilenbos in Moerbeke om nadien richting Doorslaar te trekken voor het laatste terreinbezoek in het relictreservaat de Moortels. Ook daar wordt op bepaalde delen van het reservaat het Sinusbeheer toegepast en was er vooreerst een maaisessie voorzien. Gezien de uiterst natte condities van het reservaat werd dat gedeelte van het programma geschrapt zodat er afgezakt kon worden naar het bezoekerscentrum voor meer vocht, ditmaal ons eigen gerstenat: het Dobbelden.

verenigingsleven

De deelnemers die dag waren het er unaniem over eens dat het een vernieuwende en leerrijke ervaring was ... of om het met de woorden van iemand tijdens de excursie te zeggen: 'Weer wat geleerd, en nog wel van een Vlaming.'

De Vlinderstichting zal de komende jaren, samen met Vlaamse collega's, het Sinusbeheer verder onderzoeken. Zij zullen uitzoeken of dat ook effectief hogere natuurwaarden gaat opleveren zodat het beheer op grotere schaal – mits het praktisch uitvoerbaar is – kan toegepast worden door bermbeheerders, gemeenten en uiteraard natuurbeherende organisaties.

Begin maart werd Jurgen door de Vlinderstichting uitgeroepen tot 'Beheerder van het Jaar' dankzij de innovatieve maaimethode. Iets om fier op te zijn want een Vlaming die een Nederlandse natuurprijs in ontvangst mag nemen, is een zeer mooie erkenning.

Thomas Van Lancker

HERDENKINGSBANK PAUL VERCAUTEREN

In aanwezigheid van meer dan 60 belangstellenden heeft vzw Durme op 5 mei 2016 een herinneringsbank voor Paul Vercauteren ingehuldigd in het natuurreservaat 'De Fondatie van Boudelo' in Sinaai. Paul Vercauteren is vorig jaar overleden. Van bij de stichting van dat reservaat was hij bijzonder actief als conservator. Hij publiceerde talrijke studies over het gebied, was er vaak dag en nacht op speurtocht en zorgde voor toezicht en het gidsen van groepen. Hij was een uitzonderlijk natuurkenner en conservator. De herinneringsbank staat, omgeven door reservaatbossen, op het kruispunt van de Liniedreef en de Snekensdreef, op ongeveer 500 meter van de parkeerstroken onder de grote beuken in de Liniedreef nabij het kruispunt met de Weimanstraat. Op de foto op volgende pagina staat Rita Van Moeke, de echtgenote van Paul Vercauteren. Zij onthult de herinneringsbank. Dank aan het Scheppersinstituut uit Wetteren en huidige conservators Tommy Vercauteren en Jo Vervaeke voor de uitvoering.

André Verstraeten

OP STAP IN POLDERS VAN KRUIBEKE

Natuurpunt Scousele is gezegend met een prachtig stuk natuur in Kruibekke, Bazel, Rupelmonde, Steendorp en Temse!

Daarenboven zitten er een aantal specialisten in onze werkgroep. Om met name te noemen : Freddy Moorthamer en René Maes. Het is fantastisch om met die mannen op stap te mogen gaan.

Freddy volgt voor de inrichters van het natuurgebied in Bazel de ontwikkeling van een aantal percelen die daar als natuurgebied zijn aangelegd. Twee maal per jaar maakt hij een planteninventaris op van 16 of 18 percelen en dat is een hoop werk. Hij doet beroep op vrijwilligers die hem daarbij willen helpen en vergezellen. Wat een zegen om mee de natuur in te trekken en als detectives te speuren naar al wat er op zo'n perceel groeit. Bovendien zijn al de percelen verschillend, het ene nat, het andere droog, het ene met wat boompjes beplant, het andere volledig kaal. Dat maakt het enorm boeiend. Zo werd vorige week nog een eerste rietorchis gevonden. We waren met zijn allen door het dolle heen bij zo'n vondst. Het is een fantastisch mooi plantje (zie foto onder) en het is waarschijnlijk het eerste en enige in heel Kruibekke!

Dat geeft ons allen hoop dat we op goede weg zijn en dat de diversiteit toeneemt. Op de perceeltjes, die daarom helemaal niet groot zijn, tellen we tot 90 diverse plantensoorten. Tot hiertoe hebben we bij deze

rups Sint-Jacobsvlinder

reeks inventarisaties meer dan 300 verschillende planten kunnen optekenen. Ik kan je verzekeren dat het heel prettig, leerrijk en spannend is om te mogen deelnemen aan deze ontdekkingstochten.

Gewapend met een Ipadje maakte ik enkele foto's die je misschien kunnen overtuigen. Want ja, met een vergrootglas zie je nog veel meer in de natuur. Er is naast de mooie bloempjes zoveel spannend leven op miniformaat. Als je er open voor staat ontdek je een aards paradijs. Niet alleen de reeën, vossen en bevers boeien ons. Vandaag botsten we op een Krabspin (zie foto onder) en we zagen vele 'zebra'-rupsen op het Jacobskruiskruid. Dit zijn de rupsen van de Sint-Jacobsvlinder (zie foto boven). Ook ontdekten we de rupsen van de dagpauwoog op de brandnetels (zie foto onder). Deze mooie natuur zal je misschien overtuigen om ook als vrijwilliger mee te genieten. Inderdaad 'inventariseren' is niet werken maar genieten.

Naast het inventariseren komt de Planten Studie Groep 1 maal per maand samen in het Natuurhuis in Steendorp. Heb je interesse geef dan je naam op bij natuurpuntscousele@gmail.com of 0473 72 66 15. Misschien tot binnenkort!

*Natuurpunt Scousele
tekst en foto's : Frank Jespers*

Krabspin

rietorchis

rups van de dagpauwoog

ZADENBIB

Oogst je zelf zaden van groenten, planten, kruiden of bloemen en hou je ervan om nieuwe soorten te laten groeien in eigen tuin, dan kan ook jij terecht in de Zadenbib.

de
Bib

In 2014 stelde de Bibliotheek i.s.m. VELT haar zadenbib voor. Het idee komt overgewaaid uit de VS en zaait zich stilaan uit over Vlaanderen en Brussel. Een zadenbib is een plek waar je gratis zaden kan 'ontlenen' zonder boetes of uitleentermijn. In ruil probeer je om zelf zaden te oogsten en terug te schenken aan de zadenbib. Een soort ruilhandel dus waarbij principes zoals lokale voedselproductie, biodiversiteit, ecologisch tuinieren, het delen van kennis en het creëren van een gemeenschapsgevoel (iedereen is mede-eigenaar van de zadenbib) heel belangrijk zijn.

Doe mee, breng ons jouw geogoste zaden en ontdek nieuwe soorten in de Zadenbib.

Zelf geogoste zaden

Oogst zelf zaden uit je tuin en breng ze naar de zadenbib. Dit mag van de geleende zaden, maar ook zaden van eigen planten zijn welkom!

Twee jaar terug startte de bib in samenwerking met Velt een zadenbib. Sindsdien werden al tientallen zadenzakjes ontleend door al dan niet beginnende tuiniers. We zijn steeds op zoek naar zaadjes om onze voorraad aan te vullen en een mooie en diverse 'collectie' te kunnen aanbieden.

Als je afgelopen jaar zaadjes van de zadenbib ontleende, zouden we het fijn vinden dat je probeert om zelf zaden te oogsten en een deel ervan aan de bib terug te schenken. Ook wie niets ontleende, mag overschotten aan zaadjes natuurlijk aan de bib schenken. Vermeld steeds je naam en contactgegevens (e-mailadres of telefoonnummer) op de zadenzakjes, zodat we in geval van vragen contact met je kunnen opnemen.

Moestuinadvies

Wie groene vingers heeft, kan elke vierde zondag van de maand terecht bij 'Moestuinadvies'. Medewerkers van VELT geven uitleg en advies over tuinieren. Elke maand komt een ander thema aan bod. **Noteer voor het najaar alvast:**

23 oktober 2016 om 10 uur |

De aardpeer of topinamboer

We zetten een minder bekende groente, afkomstig uit de Canadese regio in de kijker. De aardpeer of topinamboer (*Helianthus tuberosus*) hielp eeuwenlang de Canadese indianen om de strenge winters door te komen. De Franse ontdekkingsreiziger Samuel De Champlain, stichter van Quebec, bracht hem mee naar Europa in het begin van de 17e eeuw. Is het een schadelijke invasieve plant of is het gezonde, lekkere en onderschatte groente die in geen enkele tuin mag ontbreken? Oorsprong, teelt en gebruik worden besproken.

27 november 2016 om 10 uur

Wat staat er volgend jaar in jouw tuin ?

Aan de hand van een presentatie van de zaden en pootgoedlijst van Velt bespreken we alle groenten die dit jaar een plaatsje in jouw tuin kunnen vinden.

Meer info: de Bib, H. Heymanplein 3, 9100 Sint-Niklaas | 03 778 34 00 | bib.sint-niklaas.be | bibliotheek@sint-niklaas.be

Meer info over ecologisch tuinieren:
www.velt.be

Meer info over zadenbibs: www.mijntuin.org

Zie ook de webstek : www.abllo.be klik dan op **kalender**

NP CVN wandelingen : *De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.*

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Vrijdag 30 september

Vzw Durme Voordracht "bijen en pesticiden... een moeilijk huwelijk" door Wim Reybroeck (IVLO)

Georganiseerd door de imkerwerkgroep van vzw Durme Over hoe het gebruik van pesticiden een invloed heeft op het leven van de bijen.

Afspraak: om 19.30 in bezoekerscentrum Molsbroek
Meer info: lievehoeftens@hotmail.com (09 348 84 39)

Zaterdag 1 oktober

Vzw Durme Op verkenning in de Stekense topnatuur
Ons grootste reservaat De Fondatie Van Boudelo ligt gedeeltelijk in de gemeente Stekene, onze meest noordelijke gemeente uit ons werkingsgebied. Er liggen prachtige, verborgen pareltjes, ging jij al op ontdekking? Speciaal voor de inwoners van Stekene organiseren we een wandeling in de Fondatie van Boudelo. Ken jij natuurliefhebbers die in Stekene wonen, maar nog geen lid zijn van vzw Durme? Breng hen dan zeker op de hoogte! En maak ze deel van de vzw Durme-familie.

Afspraak: om 10 uur aan de kruising van de Weimanstraat en de Linedreef (Sinaai).

Info: sarah.geers@vzwdurme.be of bel 09 348 30 20

JNM nazofé of nazomerfeest te Gent *Grote*
Naar jaarlijkse gewoonte vindt er ook dit jaar een **nazomerfeest** plaats, compleet met een activiteit overdag, een maaltijd, een AV (algemene vergadering) en een te gekke fuif! Info : milena.vandriessche@gmail.com, 0478/83.95.35)

Natuurpunt Waasland Zuid bomencursus (ook op 18 en 26 november). Inschrijven kan nog . 03 777 89 26

Zondag 2 oktober

CVN Hof ter Saksen,
14.00 uur Schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren,
chrisisa@skynet.be, 03 775 7479. L/*

Hortus ter Saksen Natuurpunt - CVN-Waasland

Natuurwandeling in Hof ter Saksen
14 - 16 uur. Met de herfst komen de regens, maar ook de "Indian summer" als het een beetje meezit. De bladeren krijgen gouden, koperen en vermiljoenen tinten die contrasteren met de donkergroene "evergreens". Vele bomen en struiken laten nu hun vruchten afrijpen en de dieren profiteren daarvan om een dikke vetlaag aan te

leggen om te overwinteren of de lange tocht naar het zuiden aan te vatten. Een arboretum als Hof ter Saksen heeft zo'n grote verscheidenheid dat je zowat bij elke pas nieuwe vruchten en kleuren ontdekt. De vroege herfst is dan ook het seizoen om daar wat dieper op in te gaan en tegelijk onze ogen open te houden voor de vluchtige passanten die van al die overvloed hun deeltje mee willen pikken.

Natuurgids Dirk De Roose

Verzamelaarsplaats: schuilhuis tegenover kasteel, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. Info: groendienst Beveren, 03 750 18 60 of christa.maes@beveren.be. **Gratis**

Natuurpunt Scousele

Paddenstoelwandeling van 14 tot 16 uur

Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

Indien regenachtig weer zeker laarzen gewenst.

Het Fort van Steendorp bezit een grote verscheidenheid aan paddenstoelen. Het juist determineren van paddenstoelen is een moeilijke zaak. Paddenstoelenexpert Freddy Moorthamer neemt ons mee op stap. Ook leuk voor kinderen.

Info : Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15

Zaterdag 8 oktober

JNM Beheerwerken - *Ini & Grote*

Ah, de Buylaers. Een gebiedje dat we ondertussen al beginnen kennen: de ooievaars, de kleine toefjes bos, de verschillende gras- en rietvelden... Als jullie het ook zo goed kennen, dan weten jullie vast en zeker ook dat er nog veel werk aan de winkel is. Tijd om dus nog eens de handen uit de mouwen te steken! Wees voorbereid op een namiddag werken, maar ook plezier!

Meebrengen: kledij die vuil mag worden (en aan het weer aangepast is), vieruurtje, drinken

Info : zeger.vandenbroele@ugent.be 0497/14.83.40

(Afspraak)plaats: ingang van Buylaers in de Bleekmeersstraat, Lokeren; 14u tot 17u

Natuurpunt Scousele

Initiatie vogeltrek van 07.30 tot 12 u

Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

(ook op 15 oktober)

De vogeltrek komt terug op gang. Veel vogels trekken over onze gebieden. Kom ze bekijken samen met vogel-specialisten. De telescopen staan klaar en uitgebreide uitleg kan je zonder probleem bekomen. Op het dakterras van het Natuurhuis heb je een ideaal uitzicht. En

zeker meegenomen, heb je het koud, dan kan je je opwarmen in het warme Natuurhuis.
Info : 0498 57 72 24 gerry.heyman1@telenet.be

Debat : De Waaslandhaven: welke meerwaarde tegen welke prijs? Van 15 uur tot 17 uur.
Den Antus, Grote Markt 30, 9100 Sint-Niklaas
Moderator : Hubert David, voormalig Voorzitter MIINA Vlaanderen. Zie ook p31 en www.abllo.be/klik

Vrijdag 7, zaterdag 8 en zondag 9 oktober

VELT Tuindagen Beervelde

Op 7, 8 en 9 oktober 2016 van 10 uur tot 17 uur.
In het: Park Van Beervelde.
prijs: € 12 voorverkoop online € 10
Thema Canada

De aardpeer hielp eeuwenlang de Canadese indianen om de strenge winter door te komen. De Fransen brachten hem mee naar Europa in het begin van de 17e eeuw. Is het een schadelijke invasieve plant die woekert of is het gezonde, lekkere en onderschatte groente die in geen enkele tuin mag ontbreken.

Zondag 9 oktober

Natuurpunt Waasland Zuid: Busreis Villers La Ville
Zie kalender info

Natuurpunt CVN + Ablo vzw/ Ecotest

Begeleide wandeling van 14.30 – 16.30 u
Steenbakkerij in Steendorp, Warandestraat 9140

De wandeling wordt begeleid door een Natuurpunt-CVN natuurgids en is **gratis**. Je hoeft niet in te schrijven. De wandeling gaat gedeeltelijk langs het Fort en naar 't Hangene. Terug langs de Lange dreef, de dijk en het Kijkvried.

Info : 016/43 95 80 mario.smet@chem.kuleuven.be

Vzw Durme

6de Taartenfestijn met bijzondere wandeling

Feest! Al 6 jaar kan jij bij ons vandaag de heerlijkste taarten komen eten, gebakken door onze vrijwilligers. Smullen, én de natuur in je buurt steunen, de ideale combinatie vinden wij. Bovendien organiseren we vandaag een unieke wandeling. Grasduin mee met een gids door een bijzondere plek die normaal niet toegankelijk is voor het publiek. Afspraak voor de wandeling om 14.30 uur aan bezoekerscentrum Molsbroek. Einde 16 uur.

Prijs voor de wandeling: 7euro, incl. een heerlijk stukje taart naar keuze dat op jou wacht, na de wandeling.

k a l e n d e r

Inschrijven bij marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20). Na bevestiging kan u 7 euro storten op BE52 0012 2999 0009 (vzw Durme) om de inschrijving af te ronden. Afspraak: Kom een stukje taart eten tussen 14 en 18 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek Meer info: Of wil jij ook een taart bakken? Marieke De Vos (marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20)

Natuurpunt Waasland Noord

Paddenstoelenwandeling Stropersbos-West
Iedereen is welkom om nader kennis te maken met de wereld van de paddenstoelen en de samenhang met het geheel van de natuur. Om optimaal te kunnen waarnemen, komen een loep en een klein spiegelkje van pas. Vertrek om 14 u. aan de westelijke toegang tot de Liniedreef (De Stropersstraat, Kemzeke, in richting Hulst 50 m voorbij Donckers Gereedschappen (= nr. 73 aan de overzijde). Einde voorzien tegen 17 u. Bij nat weer zijn laarzen nuttig. Aandacht: het wandelparcours doorkruist een zone waar **honden niet toegelaten** zijn.
Info: hugo.de.beuckeleer@telenet.be, of zo nodig 0478 509635.

Hortus ter Saksen JUBILEUMwandeling 20 jaar
Hortus ter Saksen, Bazel – Hof ter Saksen.

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van onze vereniging bieden we een bijzondere wandeldag aan in onze eigen streek, het Waasland. Lange natuurtocht (18 km): We starten in Bazel aan de sporthal, maken kennis met het overstroomingsgebied KBR en het park Wissekerke. We wandelen via oude kerkwegels en landelijke (trage) wegen naar onze thuisbasis het park Hof ter Saksen, waar een jubelonthaal op ons wacht!
Afspraak: 9.15 uur op de parking van Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. We worden vervoerd naar de sporthal van Bazel, waar de wandeling start om 9.30 uur. Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Hortus ter Saksen Korte gezins-natuur-wandeling (6 km): met natuurgids Maria Picavet wandelen we in en rond het park van Hof ter Saksen. Het wordt een gevarieerd avontuur met natuurweetjes en leuke doe-activiteiten en spelletjes voor de jongsten! Rond 16 uur sluiten we aan bij de andere wandelaars en bezoekers voor een gepaste jubel-afsluiter. Afspraak: 13.30 uur aan het schuilhuis in Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. Deelname gratis.

Kruin Busuitstap naar Thuin meer info peter.willekens@gmail.com of Nand Daniëls 0474 298 797

Donderdag 13 oktober

Wase Imkers Voordracht door Eric Bruggeman: propolis oogsten en verwerken. Waar Huize Steenstraete te Sint-Niklaas Nieuwstraat 86b om 20uur.
Vooraf: Hernieuwing lidgelden voor 2017 vanaf 19u45

k a l e n d e r

Donderdag 13 oktober en zaterdag 15 oktober

Hortus Ter Saksen

Focus op diersporen

Wat zijn diersporen? Hoe kunnen wij ze leren herkennen op het terrein? Hoe pak je spoorzoekten aan en haal je informatie uit verschillende types sporen? Op donderdagavond leer je de belangrijkste spoortypen kennen. De theorie wordt duidelijk gemaakt met een mooie referentiecollectie en heel wat fotomateriaal. Het praktijkgedeelte op zaterdagvoormiddag zal vooral gaan over het inschatten van de dieren in een parkbos en wat ze daar precies hebben gedaan. Uiteraard krijgen deelnemers enkele oefeningen spoorzoekten aangeboden.

Lesgever: Dirk Van Der Meiren

Plaats: Hoeve Hof te Saksen, Donderdag van 19u30 tot 22u en zaterdag van 9u tot 12u

Inschrijven tot 5 oktober 2016 via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85
Deelname: 10 euro voor theorie en praktijk, de ene les kan niet zonder de ander.

Vormingplus ism milieudienst van de stad Sint-Niklaas en Interwaas

Wat kan het Waasland leren van Freiburg?

Duurzame stad op mensenmaat van 19.30 tot 22 uur In de gebouwen van Interwaas, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas

Luc Debuyst organiseerde in 2015 een groepsreis naar Freiburg. Vier peilers dragen het succes van de Duitse stad: een integrale visie, een ruime consensus bij alle politieke partijen, een sterk netwerk van heel uiteenlopende betrokkenen en vooral de steun en participatie van heel veel inwoners. Mobiliteitsdeskundige Thomas Vanoutrive, schepen Wout de Meester en mensen actief op de woonmarkt reageren. Wat kan het Waasland van Freiburg leren? Zijn we al goed op weg en waar moeten we een tandje bijsteken? Is Freiburg een verlicht voorbeeld? Kom mee debatteren over de toekomst van de stad! Inschrijven is noodzakelijk uiterlijk 10 dagen voor de start van de activiteit.

Vrijdag 14 oktober

Vzw Durme

Start Cursus 'De Honingbij en het houden van bijen'

We kennen allemaal het verhaal van de bloemetjes en de bijtjes en horen in de media steeds meer doemberichten over bijen. Maar wat weten we verder van bijen? Wegens groot succes van de vorige jaren, herhalen we deze cursus. In de eerste zes lessen, gegeven door Erik Goris - imker met meer dan 30 jaar ervaring en een nooit gehoorde bijenkennis - leer je de honingbij kennen in al zijn facetten. Tijdens zijn volgende zes lessen gaat Erik in op imkerij zelf: de moderne bijenkast, inrichting van de bijenwoning, omgang met bijen, in- en uitwinteren, kunstzwermen, bedrijfsmethodes, reizen, korfimkerij, koninginnen teelt, enz.

En aanrader voor zowel beginnende imkers, als voor imkers met ervaring.

Afspraak: telkens om 19.30 uur aan bezoekerscentrum Molsbroek.

Info en inschrijven: De lessen van deel I 'De Honingbij' gaan door op vrijdagavond 14/10/16, 28/10/16, 18/11/16, 25/11/16, 9/12/16, 23/12/16. De lessen van deel 2 'imkeren' op vrijdagavond 6/1/17, 20/1/17, 3/2/17, 17/2/17, 3/3/17, 17/3/17. Het inschrijvingsgeld voor de volledige cursus bedraagt 145 euro voor leden van vzw Durme of 180 voor niet-leden. De mogelijkheid bestaat ook om enkel in te schrijven voor deel I. Leden van vzw Durme betalen dan 75 euro, niet-leden 90 euro. Info 09 348 30 20 of marieke.devos@vzwdurme.be en schrijf vervolgens het juiste bedrag over op BE52 0012 2999 0009 met vermelding bijencursus.

Uilenwerkgroep Waasland "Kerkuil in Vlaanderen - succesverhaal dankzij vele vrijwilligers"

infoavond voor vrijwilligers, locatiehouders en andere geïnteresseerden in het Stadhuis Sint-Niklaas
Kerkuilen zijn prachtige vogels. Met hun scherpe zintuigen en licht vederkleed zijn ze als geen ander aangepast aan het nachtleven. Uilenpopulaties staan echter onder druk. Hun biotoop verdwijnt en geschikte nestlocaties gaan verloren. Gelukkig zijn er de locatiehouders die onderdak aanbieden, en de vele vrijwilligers die aangepaste kerkuilnestkasten plaatsen en controleren, gebieden inventariseren, een samenwerking met gemeentebesturen opzetten en zo veel meer. Wat betekenen al deze inspanningen voor de kerkuilpopulatie in Vlaanderen?

Programma:

19u - ontvangst in de Trouwzaal, stadhuis,

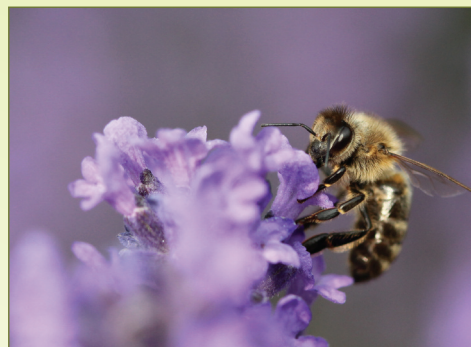
19u15 - De kerkuil in Vlaanderen, Ludo Smets, voorzitter Kerkuilwerkgroep Vlaanderen, afdeling van Vogelbescherming Vlaanderen vzw, met meer dan 40 jaar ervaring in het werkveld. Naast het voorkomen, de evolutie en de spreiding van de kerkuil, komen volgende thema's aan bod: gevaren en problematieken; inspanningen en resultaten; samenleven met andere soorten; onderzoek; wat brengt de toekomst?

22u - Resultaten 2016 en tendens kerkuilpopulatie Waasland in de voorbije 10 jaar.

22u15 - einde

Voor wie?

Ben je geïnteresseerd in vogels en in uilen in het bijzonder? Wil je weten hoe het gaat met de kerkuil in Vlaanderen en in het Waasland? Vraag je je af hoe de kerkuil opschiet met andere uilensoorten?

Uilen horen thuis in het wild maar er is nog veel werk aan de winkel als we het voortbestaan van de soort in onze streken willen verzekeren.

Toegang gratis. Inschrijven verplicht, voor 5 oktober. Info: Marc Aerts, marc.aerts@uilenwerkgroepwaasland.be 0485 38 19 87 of ga naar www.abllo.be/klik of www.uilenwerkgroepwaasland.be. Ben je verhinderd, laat het ons weten. We houden je op de hoogte van onze activiteiten! *[met de steun van de stad Sint-Niklaas]*

Zaterdag 15 oktober

Mina-raad Temse mmv Natuurpunt Scousele en ABLLO vzw Temse Klimaatdag

Van 14 tot 18 uur. AC De Zaat Frans Boelplein 1, Temse. Een organisatie van de Mina-raad van Temse ism de gemeente Temse

De gemeente Temse heeft het burgemeesterconvenant ondertekend waarbij het engagement werd aangegaan de CO2 uitstoot met 20% te verminderen tegen 2020. Hoe de gemeente Temse dit gaat proberen te doen kan je vernemen op deze klimaatdag.

Maar ieder van ons zou moeten proberen zijn of haar ecologische voetafdruk te verminderen. Ik denk dat stilaan iedereen er wel van overtuigd is dat we op een andere manier om moeten gaan met onze aarde. Laten we dit doen op een voor ons aangename manier. Op deze infomiddag worden je ideeetjes aangereikt hoe je dit zou kunnen doen. Alle kleine beetjes helpen. Kom eens kijken en luisteren. De inkom is gratis.

Met medewerking van bedrijven van Groot-Temse, oa proefritten met elektrische auto's, fietsen en scooters, ledverlichting, isoleertechnieken, hernieuwbare energie, biovoeding enz...

Gastsprekers, oa Waasland klimaatland, elektrische wagens, autodeelsysteem, isolerende beglazing, Waterbus, openbaar vervoer en fiets

Animatie : rondrit met stiltetram en rare fietsen.

Ons Streven + CVN

Dag van de trage weg: Wandeling klei en vallei Tielrode is meer dan dat pittoreske dorp aan de monding van de Durme in de Schelde. Tijdens deze gegendste rondleiding kan je genieten van de verscheidenheid aan interessante en unieke biotopen. Het provinciaal domein Roomacker bevat de littekens van de vroegere kleiontginning, en is sedert de jaren 90' geëvolueerd tot een waardevol gebied met een bijzondere flora, samen met de dominantie van de waterpartijen. 30 meter boven de

k a l e n d e r

zeespiegel garandeert een adembenemend vergezicht op de vallei van Tielrode en op ... het Atomium in Brussel (echt waar!) In de vallei vinden we de dynamische Durme en Schelde, een uitzonderlijk zoetwatergetijdengebied, enig in West-Europa. De wandeling verloopt voor 90% op luwe wegen en langs gezellige voetwegels. Wees erbij, de gidsen staan te popelen. Plaats van afspraak: Tielrodeveer, einde St.-Jozefstraat om 14.15 u.

Vzw Durme 3de Kaasavon(d)tuur

Voor de derde maal op rij voorzien we u van overheerlijke kazen en wijnen ten voordele van onze verschillende natuurgebieden in de streek. Smakelijk!

Afspraak: om 19 uur in Basisschool De Vlinderboom Avermaet 135a, 9240 in Zele. Info: Kaarten aan 15 euro bij Rudi Van Onderbergen, 0493 67 52 70,

Natuurpunt Scousele Initiatie vogeltrek

van 07.30 tot 12 u Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp (zie ook op 8 oktober)

Zondag 16 oktober

CVN Herfstwandeling, 9.00 uur Kerk Moerzeke, koendebudt@hotmail.com, 0474 912499. S

Natuurpunt Scousele

Dag van de trage weg = Kraak de Grens. Vertrek 14 u Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

We verkennen minder bekende paden in onze prachtige omgeving.

Wandeling 6 km met tussenstop, stapschoenen

Info : Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15

natuurpuntscousele@gmail.com

Maandag 17 oktober

VELT Smoestuinsonshow van 20:00 tot 22:00

Museumtheater [Zwijgershoek 14, 9100 Sint Niklaas] Prijsinfo: Inschrijven verplicht via duurzaamheid@sint-niklaas.be of 03 778 31 97

Pesticiden, Roundup, glyfosaat,... Het lijken niet meteen begrippen die je tegenkomt in een comedyshow. Toch vormen pesticiden de rode draad in de nieuwe show van Steven Vromman. Hij maakt deze show speciaal voor de nieuwe Velt-campagne 2020pesticidevrij.

In de Smoestuiner gaat Steven met het publiek op zoek naar smoezen die mensen gebruiken om hun pesticidegebruik goed te praten. Tegelijk geeft hij er op zijn eigen komische manier een draai aan, zodat je niet anders kunt dan 'groen' lachen.

Woensdag 19 oktober

Natuurpunt Scousele

Plantenstudiegroep van 19.30 tot 22 u

Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

(Ook op woensdag 23 november)

Info : Freddy Moorthamer 0475 923 484 freddy.moorthamer@skynet.be

k a l e n d e r

Ecopower cvba belegt regelmatig coöperatieve avonden. In oktober gaan er tien avonden door, verspreid over heel Vlaanderen. Iedereen is welkom, ook als je (nog) geen coöperant bent. Op die avond maak je kennis met medewerkers en de werking.

Men kan ook debatteren over energievraagstukken, slimme netwerken, besparen, aandelen....

Praktisch : Van 19 tot 21:30 uur

Te Sint-Niklaas, ABVV, Vermorgenstraat 9.

Vrijdag 21 oktober

Ons Streven Prijsuitreiking Zomerzoektocht, Gildenhuis, Kaaistraat 10,9140 Tielrode om 20 uur

Zaterdag 22 oktober

VELT Waterwandeling: van afvoer tot zeespiegel van 14:00 tot 16:30

Plaats: Mercatorstraat 81 9100 Sint Niklaas

Prijsinfo: gratis, inschrijven via marc.temmermans@telenet.be of 037768689

Op een interactieve manier maak je kennis met de geschiedenis van Sint-Niklaas en water zal het kompas zijn. Eerst water, de rest komt later' zeggen ze bij brandwonden, maar dat geldt eigenlijk voor alles op deze planeet: zonder water, geen leven. Waarom is sanitatie zo belangrijk? Wat is een verticale tuin? Ken je het verband tussen water, nikkel, oorlog en je gsm?

JNM Dauwwandeling – *Piep & Ini & Grote*

Hoe reageren je ouders als je voor dag en dauw het kot op stelten zet? Wat zegt je opa als je hem de nacht isoleert? Herbergt de ochtendnevel echt monsters of alleen maar prachtige en vreemde natuur?

Iedereen welkom op deze sfeervolle dauwwandeling: piepers, ini's, grote, vrienden, familie en volstrekt willekeurige voorbijgangers die je op straat bent tegengekomen. Samen gaan we op zoek naar de eerste bloeiers van de herfstochtend en de prachtige staart van een wegsluipende vos. Wel eens een ree van vlakbij gezien? Vandaag is misschien wel je grote kans!

(Afspreek)plaats: Molsbroek; 7u30 tot 9u30

Meebrengen: warme kleren, stevige schoenen en een verrekijker

Info: zeger.vandenbroele@ugent.be 0497/14.83.40

Hortus Ter Saksen Zilte groenten in Saeftinghe Keuze tussen 13u30-15u30 of 15u30-17u30

Op de Mariahoeve in Nieuw-Namen worden binnendijs exclusieve zeegroenten (zilte aardappelen, zeekraal, zee-kool en oesterblad) geteeld. We krijgen een rondleiding, tips voor recepten en een proevertje met een glas cava. Daarna maken we een rustige wandeling van een uur over een onverhard pad met bruggetjes over de geulen in het Verdronken Land van Saeftinghe. Organisatie: Vormingplus Waas- en Dender, cc Sint-Niklaas – Vrije Ate-

liers, Hortus ter Saksen vzw en gemeente Beveren.

Lesgever: Martine Van Wesemael, zaakvoerster Mariahoeve. Plaats: Mariahoeve, Koninginnestraat 2, 4568 PT Emmadorp, NI

Inschrijven tot 12 oktober 2016 bij www.vormingplus.be/waas-en-dender 03 775 44 84.

Vermeld bij je inschrijving of je wil carpoolen. Bij vertering bel je 0473 42 20 02

Deelname: 15 euro, met korting: 9 euro. Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946

Zondag 23 oktober

Natuurpunt Waasland Noord Paddenstoelenwandeling Stropersbos-Noordoost

Ook op deze wandeling is iedereen welkom. We gaan op stap in een ander deel van het Stropersbos dan op 9 oktober. Het paddenstoelenseizoen zit normaal rond deze tijd op zijn hoogtepunt. Opnieuw mooie belevenissen verzekerd. Loep en spiegelte houden we ook nu bij de hand. Vertrek om 14 u. aan de kruising van het Koningsstraatje met het Stropersfietspad (d.i. 100 m voorbij het rond punt aan de Bergstraat, De Klinge).

Einde voorzien rond 16.30 u. Bij nat weer zijn laarzen wenselijk. Info: hugo.de.beuckeleer@telenet.be of zo nodig 0478 509635.

VELT Moestuinadvies "de aardpeer" van 10:30 tot 12:30

Plaats: Bib Sint Niklaas (H. Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)

De aardpeer. Teelt, oorsprong, gebruik en proeven.

Zaterdag 29 oktober

Vriendenkring Panneweel De Persmobiel Kempensland komt naar het Panneweel.

Vanaf een hoeveelheid van 75 kg kan je jouw fruit laten persen. Het persen start om 9 uur en we verwachten dat de pers draait tot 17 uur. Het fruit wordt omgetoerd tot lekker gepasteuriseerd vers sap dat minstens 1 jaar houdbaar blijft. Het sap wordt bewaard in drankkartons van 5 liter. Om alles soepel te laten verlopen vragen we dat je op voorhand belt naar het nr. 0497 485461 om een uur af te spreken. De kostprijs bedraagt 5,5 Euro per verpakking van 5 liter.

Waar? Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk
Info: Marc Bogaerts 03 7798931, marc@panneweel.be of Bert Raets 03 7770402, bert@panneweel.be

Zaterdag 29 oktober tot dinsdag 1 november

JNM Iniweekend

Hey daar! ... Ja jij! Luister eens goed! Er staat een super tof weekendje gepland voor de INI's! Je hoort het goed, een weekendje speciaal voor jullie en het wordt super mega vet cool! Ik verklap nog niet te veel! Maar hou jullie vast voor een weekend om nooit te vergeten! Voor allen die komen: proficiat! Voor allen die niet komen: jul-

lie moeten wel komen!
Verdere informatie krijgen jullie later nog!
Contactpersonen: Arjan Schelfhout (arjanschelfhout@telenet.be, 0471113083) en Lies Blancke (lies.blancke0703@gmail.com, 0470/38.70.03)

Zondag 30 oktober

CVN Paddenstoelenwandeling Daknamse Meersen, 14u, Kerkje Daknam. lou.roelandt@scarlet.be, 0494 826 326. L

Zaterdag 5 november

JNM Koken – *Piep van* 14u tot 17u
Piepers allemaal verzamelen voor deze uberdupe me-gafantastischcoole kook-activiteit! We gaan smullen van de allerlekkerste pompoensoep van de wereld. Hou je klaar met mes en vork voor dit heerlijke gerecht op grootmoeders wijze.
Meebrengen: Aardappelmessje, keukenhanddoek, snijplank, een lege maag
Info: linde.vandriessche@gmail.com 0468/253682

Donderdag 10 november

Ons Streven 'Tielrode blijft niet droog.' Gildenhuis, Kaaistraat 10 19.30 uur
Een leuke, verrassende quiz, 'doorspecht' met Tielroodse animatie! Zie ook kalender-info.

Vrijdag 11 november

Natuurpunt Scousele Klei-voordracht van 20 tot 22 u. Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp. Leo Van der heyden, keramist, legt de link tussen de Steendorpse geschiedenis van het steenbakken met de verfijnde techniek van de keramiek. "Klei" is hier duidelijk het centrale onderwerp.
Info : Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15
natuurpuntscousele@gmail.com

Zaterdag 12 november

JNM Excursie naar Bourgoyen – *Grote*
Omdat een groot aandeel van onze grote leden in Gent studeren en we af en toe coole ontdekkingen willen doen buiten ons afdelingsgebied maken we de Bourgoyen in Gent onveilig! Wapen u alvast met verrekijker en vogelboek! Plaats van afspraak: aan de ingang van de Bourgoyen, Driepikkelstraat 32, 9030 Mariakerke. Hou de Facebookgroep in de gaten om samen te treinen vanuit Lokeren.
Info milena.vandriessche@gmail.com, 0478/83.95.35

Zondag 13 november

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling
Indien je graag meegaat contacteer Gerry Heyrman 0498 57 72 24 gerry.heyрман1@telenet.be (Ook op zondag 11 december)

k a l e n d e r

Hortus ter Saksen Luswandeling rond de 'Mont de la Trinité' in Henegouwen, deels de GR123 (23 km)

Tussen Roubaix en Doornik ligt een oude meander van de Schelde, die daar nog Escaut heet. Vanaf dit beschermde Natura 2000-gebied wandelen we naar en rond de "berg" van Mont-Saint-Aubert. Weer eens een verrassend mooi stukje Henegouwen! Afspraak: 9.30 uur aan "La Maison de Léaucourt", Chemin des Etangs 12/A, 7742-Pecq. Dit is een zijstraatje van de Chaussee d'Audenarde in Pecq, best te bereiken via de E42 afrit 34bis, dan de N50 tot Pecq en rechtsaf tot de Chaussee d'Audenarde. Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

vrijdag 18 november

Natuurpunt Waasland Zuid bomencursus Inschrijven kan nog . Info 03 777 89 26

Zaterdag 19 november

Natuurpunt Waasland Noord Dag van de Natuur.
Langs de Kieldrechtse Grote Geule ligt er nog een kleine natuurparel verborgen, een veenlens of veenmosrietland, met bijzondere planten als kamvaren en veenpluis. Dit zompig stuk verlandingsvegetatie wordt bedreigd door boomopslag en bosvorming. Voor het behoud van de zeldzame planten en dieren (o.a. rietzanger en rietgors) maaien we ieder najaar de jonge elzen en berken. Het maaien gebeurt met bosmaaiers, het verzamelen en het wegdragen van het riet en de jonge boompjes is handwerk. Kom jij ook helpen?

We spreken af om 13u45 bij de Grote Geule in de Sint-Kornelistaat in Meerdonk. Breng zeker laarzen mee. Wij zorgen voor drank en versnapering.
Info: jan@panneweel.be of 0494 66 84 45

JNM Dag van de natuur – *piep*

Natuur is o zo mooi. Maar om o zo mooie natuur te hebben en te houden, moeten we af en toe ook de handen uit de mouwen steken. Alleen is dat maar saai, en het gaat véél te traag, dus hebben we jullie vandaag allemaal nodig! Of, het is te zeggen: de Daknamse Meersen hebben jullie nodig!

(Afspraak)plaats: de kerk van Daknam; van 14u tot 17u
Meebrengen: kledij die aangepast is aan het weer (handschoenen, muts...), een vieruurtje en drinken.
Info: jorn.vandevelde@gmail.com, 0493/02.96.97

JNM Dag van de natuur – *Ini & Grote*

Onze jaarlijkse afspraak met modder, zweet, heroïek en welverdiende tassen soep. Het is weer zover: de Dag van de Natuur! Opnieuw trekken we de Daknamse Meersen in, om dat heerlijke stukje natuur te onderhouden. Bereid je voor op stoere foto's, hopelijk niet al té koud weer, en hoe warm of koud het die dag ook is, een heerlijk warme douche 's avonds. Want na al dat werken heb je dat sowieso verdient.

k a l e n d e r

Niet veel ervaring met heroïsche beheerwerken? Je kan ook enkel in de namiddag komen. Je mist dan wel de tas soep van 's ochtends.

(Afspraak)plaats: de kerk van Daknam; van 9u tot 17u
Meebrengen: lunch, drinken voor een hele dag, kledij aangepast aan de weersomstandigheden
Info: jorm.vandevelde@gmail.com, 0493/02.96.97

Maandag 21 november

Mina-raad Temse mmv Natuurpunt Scousele en Natuurpunt-CVN.

Toen de dieren nog spraken van 20 tot 22.30 u
Zaal Roxy Temsestraat 29 9140 Temse
Een voordracht van Joeri Cortens :
Apen apen apen na? Gaan spinnen op het web? Twitteren (blauwe) vogeltjes zelf wel eens? In deze natuur-educatieve comedy voorstelling staat de communicatie tussen mensen, dieren en planten centraal en wordt er besproken wat er allemaal mis kan gaan. Hoe communiceren wij eigenlijk? Zijn we beland in een communicatie-revolutie of begrijpen we elkaar steeds minder?
Info : Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15
natuurpuntscousele@gmail.com

Woensdag 23 november

Natuurpunt Scousele Plantenstudiegroep van 19.30 tot 22 u. Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

Zaterdag 26 november

JNM Dropping - *Ini & Grote*

Goede welk-uur-het-ook-moge-zijn, beste ontdekkingsreizigers, haal jullie beste stapschoenen boven en je warmste avondkleren, want vandaag is het tijd om de Columbus van België te worden. Met de stafkaart in de hand, zullen we het weer (wie weet wat de goden ons te bieden hebben die dag) trotseren en de beloofde beschaving zoeken. Ik hoop dat jullie goede stappers zijn en een beetje talent hebben voor navigeren. Het antwoord van de vraag of jullie s 'nachts in je bed slapen hangt volledig van jullie af, succes.
Info : Seppe Van den Broele (vdnhrsep2@gmail.com)

Natuurpunt Waasland Zuid bomencursus Inschrijven kan nog . Info 03 777 89 26

Zondag 27 november

VELT Moestuinaadvies "de zadenlijst" van 10:30 tot 12:30 Plaats: Bib Sint Niklaas (H. Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)

Met behulp van een computerpresentatie overlopen we de belangrijkste teelten voor je tuin in 2017.

Vrijdag 2 december

Vzw Durme Infoavond Hongarije

Onbekend maakt onbemind. Dat geldt zeker ook voor Hongarije. Wie zich wil laten verleiden door de boeiende

wetlands en indrukwekkende bossen van Tolna en Baranya en weten waarom Pécs de culturele hoofdstad van Europa was in 2010, wordt vanavond op ontdekking meegenomen door Patrick.

Afspraak: 19.30 uur bezoekerscentrum Molsbroek
Info: Patrick De Spiegeleir via carla.poppe@skynet.be
Graag een seintje op voorhand om te weten voor hoeveel mensen er hapjes en drank moet worden voorzien.
Prijs: 3 euro. Er zal ook een Hongaars hapje en een drankje voorzien worden.

Zaterdag 3 december

Vzw Durme 3de Grote Vzw Durme Quiz

Hou je klaar, want hier is de derde editie van onze quiz all! Schrijf je in met een ploegje van maximum 6 deelnemers en stel je kennis bij. Algemene kennisrondes worden opnieuw afgewisseld met ludieke tussenrondes. Wie weet val je in de prijzen?!

Afspraak: om 19 uur in Basisschool de Vinderij (Bleekmeersstraat 17, Lokeren)
Meer info: en inschrijven voor 28 november bij sarah.geers@vzwdurme.be.
Stuur een mailtje met je groepsnaam en het aantal deelnemers en schrijf na bevestiging 4 euro per persoon over op BE52 0012 2999 0009 (vzw Durme).
Maximum 6 deelnemers per ploeg.

JNM - *Piep*

Braakballen, vetbollen en ander winters vogelgedoe
Het is koud, zit je te denken. Je kijkt naar buiten. Wat zie je? Staat de natuur stil? Nee, helemaal niet! Ondanks het slechte weer dat onze kant begint uit te komen, zijn de vogeltjes actief als altijd. Wie weet zitten er zelfs een paar tussen die je eerder nog niet opgemerkt had! Wil je hen helpen? Wil je zorgen dat ze eten hebben? En wil je te weten komen wat degenen die geen nootjes eten, dan wel eten? Kom dan zeker af naar deze activiteit!
(Afspraak)plaats: bezoekerscentrum Molsbroek, Lokeren; van 14u tot 17u
Meebrengen: drinken en vieruurtje, verrekijker
Info: jorm.vandevelde@gmail.com, 0493/02.96.97

zaterdag 10 en zondag 11 december

Oxfam Wereldwinkel Beveren Cadeaudagen van 10u tot 17u30, Polyvalente zaal Koninklijk Atheneum, Donkijverstraat 30

Zondag 11 december

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling

Indien je graag meegaat contacteer Gerry Heyrman 0498 57 72 24 gerry.heyрман1@telenet.be

CVN Landschapswandeling Dijk en Broek, 09u Veer Driegoten, Hamme. koendebudt@hotmail.com, 0474 912 499. S

Hortus ter Saksen Luswandeling Huldenberg (20 km)
Een tocht door een verrassend heuvelachtig landschap. We nemen jullie mee langs vijvers en riviertjes, door weiden en hooilanden en door waardevolle natuurgebieden. Afspraak : 9.30 uur Sportcomplex De Kronkel. Dit is rechts van het gemeentehuis aan het Gemeenteplein in Huldenberg.

Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Donderdag 15 december

Hortus Ter Saksen Natuur en natuurparken in het noordwesten van de Verenigde Staten.

Onze trip begint in Seattle, de hoofdstad van de staat Washington. Ten oosten bevindt zich het North Cascades nationaal park en bereiken we via het merkwaardig natuurverschijnsel Dry Falls het zuidelijker gelegen Mount Rainer nationaal park. Langs de vruchtbare Yakimavallei en de machtige Columbiarivier belanden we in Portland, de "City of Roses" in de staat Oregon. Daar nemen we een kijkje in de Rose test Garden en de schitterende Japanse tuinen. Van daar is het niet ver naar de prachtige Oregon coast waar de Stille Oceaan ongenadig op inbeukt. Het contrast met de kust kan in het binnenland niet groter zijn want we keren via de High Desert, die eigenlijk een steppe is en de lavavelden van de Cascade range terug naar het noorden en bereiken weer de staat Washington en het Olympic schiereiland. Daar komen we in het Olympic nationaal park waar zich aan het Quinaultmeer en de Hohrivier nog stukken van het gematigd regenwoud bevinden. Het is hier dat de laatste delen van het eeuwenoude oerbos dat eens een groot deel van het noordwesten van de Verenigde Staten bedekte, bewaard gebleven zijn. Voordracht: François Seghers

Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. **Deelname gratis.**

Vrijdag 23 december

JNM Kerstfuij - *Ini & Grote*

Ondertussen zijn de examens alweer gedaan, of moeten ze nog beginnen. Tijd voor een tussendoortje! Naar jaarlijkse gewoonte wordt in Gent de enige echte Kerstfuij georganiseerd, een JNM-klassieker van jewelste! Al wie zijn benen éindelijk nog eens wil losslaan, of dat een laatste keer wil doen, weet bij deze waarheen te gaan. Wij gaan zeker, komen jullie ook?

Dit is een nationale activiteit. Alle verdere info wordt via de nationale kanalen (Euglena, Facebook) verspreid. Info: jorn.vandevelde@gmail.com, 0493/02.96.97

kalender - info

GRATIS POLDERWANDELINGEN

Polders van Groot-Kruibeke

Gratis wandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen. Info: www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werfwandelingen

Zondag 2 oktober 14 u Een boompje opzetten
Zondag 6 november 14 u Paddenstoelwandeling
Zondag 04 december 14 u Prehistorische polder

VERDIEPINGSCURSUS UILEN

Uilenwerkgroep Waasland organiseert een 8-daagse 'Verdiepingscursus uilen' die start op donderdag 19 januari 2017 (telkens van 19u30 tot 22u30).

De cursus gaat door in CC De Kouter (Belsele) en kost 40 euro.

Meer info op www.uilenwerkgroepwaasland.be

NOTEER REEDS

Natuurpunt Waasland-Zuid

22/1/2017: Bustocht Zeeland: ganzen-waadvogels. Meer info in volgend GW

feb-mei Mini-vogelcursus voor beginners met aandacht voor vogels in de tuin.

2 theorielessen-3 praktijklessen.

Meer info in volgend GW

NATUURHUIS IN STEENDORP

Wordt elke zondagnamiddag opengehouden door lokale verenigingen van 14 tot 18 uur tot eind oktober.

Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een hapje of een drankje, een gezellige babbel, info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.

Kom eens wandelen in onze mooie streek en spring binnen! We verwachten je.

Openingsuren van het secretariaat van **ABLOvzw**:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 18u

Dinsdag: tussen 14u en 18u

woensdag: tussen 14u en 18u

Donderdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

TIELRODE BLIJFT NIET DROOG

Ons Streven

Op donderdag 10 november, met als absolute avant-premiere het proeven van de nieuwe Kerel (het bier uit Tielrode dat zal herleven). Waar moet je zijn: Gildenhuis Tielrode .Deuren open: 19:30u Begin van het avond-programma: 20:00u

Het Ons Streven Klavertje 4 tot ieders geluk

Klavertje 1: Veel muziek die gelukkig maakt! Jef Verspecht alias Picus V brengt samen met zijn gitaar een levende juke box. Het publiek kiest uit een lange lijst bekende nummers hun favoriete nummers. Ambiance verzekerd.

Klavertje 2 : Een toffe quiz op goed geluk met vooral veel leuke fotos! Alle vragen worden gevolgd door 4 mogelijke antwoorden. Iedereen maakt dus evenveel kans... En ook al heb je het juiste antwoord niet gevonden, de vraag zal je boeien.

Klavertje 3: Mooie prijzen voor de beste gokkers. Jong of oud, ieder heeft evenveel kans.

Klavertje 4: Last, maar zeker niet least. Neen, geen leeg "Kerel" glas. Maar vol trots hebben wij de kans gekregen om de deelnemers van deze avond in absolute avant-premiere het nieuwe "Kerel" bier te laten proeven. Door een milde schenking van de brouwers is dit een unieke kans om het vernieuwde recept te leren kennen van de wedergeboorte van ons Tielroodse Kerelbier. Mis het niet!

Inschrijving voor deze avond is welkom. Op die manier kunnen we een plaatsje en een "Kerel" bier reserveren voor jou. Mail naar onsstreven@gmail.com of via een bericht op de facebookpagina "Ons Streven", of een berichtje op 0475960969. Vermeld je naam en hoeveel personen. Ook zonder inschrijving ben je welkom.

BUSTOCHT NAAR VILLERS LA VILLE

met oude bossen, holle wegen, graanvelden, een abdij-ruïne op ZONDAG 9 oktober 2016

Natuurpunt CVN en Natuurpunt Waasland Zuid

We vertrekken op 9 oktober om 8.00u aan het opleidingscentrum SYNTRA aan de Heimolenstraat te Sint-Niklaas. We zijn 's avonds terug rond 19u00.

Rond 9u15 komen we aan in het mooie dorpje Villers La Ville (Waals Brabant), met haar abdijruïne (die we trouwens op deze uitstap niet bezoeken).

De abdij vormt een geheel met de omringende natuur en ligt midden in majestueuze bossen.

Tijdens deze dag wandelen we langs oude holle wegen, intact gebleven Romeinse heirbanen, uitgestrekte graanvelden en vooral snuiven we de herfstgeur van de bossen op.

In de voormiddag maken we een natuurwandeling van ong. 3,5 km, gekoppeld aan een verkenning van het dorp. We nuttigen onze boterhammen in een plaatselijke gelegenheid. De namiddag biedt ons een iets stevigere wandeling van 7,5 km. Maar, indien nodig en afhankelijk van de waarnemingen enz. kunnen we deze tot de helft inkorten.

Deze natuureducatieve tocht is **toegankelijk voor iedereen**, specifieke natuurkennis is niet nodig. Onderweg vertelt de gids allerlei wetenswaardigheden over de natuur en de streek.

Onze gids is **Johan Vercauteren**

Meenemen:

Picknick' Goede wandelschoenen, eventueel laarzen bij regenweer! Eventueel : Natuurgids, verrekijker,...

Info : johan.vercauteren.npzw@gmail.com

Inschrijven bij Marc Smet 03/778 16 18

marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com

Daarna stort je 18 euro (ledenprijs) of 20 euro (niet-leden) op BE04 8804 7094 3131 van Natuurpunt Zuid-Waasland, met vermelding bustocht Villers La Ville. Let op : maximum 45 personen.

DAGUITSTAP ONS STREVEN NAAR PUYENBROECK

Zaterdag 27 augustus was een schitterende dag. Niet alleen het mooie zomerweer, maar ook de gezinsuitstap van Ons Streven zorgde voor een fantastische dag. Het begon al met een leuke fietstocht langs onbekende wegen. Een grote groep fietsers - jong en minder jong - genoot van het prachtige parkoers dat Kurt en Michel hadden uitgestippeld. Langs dijken in Tielrode en Elversele, de oude spoorweg in Sombeke, de heide van Waasmunster, de velden van de Ruiter en Sinaai, de oude treinroute in Lokeren, Daknam en Eksaarde en het waterrijke Moerbeke, bereikten we het Provinciaal domein Puyenbroeck.

Ter plaatse verwelkomde gids Carlos ons op zijn wandeling met boeiende weetjes, geanimeerde anekdotes, leuke spelletjes, haiku's en gedichtjes.

Een klein overzicht:

- De staart van een eekhoorn dient niet alleen voor het evenwicht, maar ook als parasol, wat de laatste dagen wel heel erg bruikbaar was.

- Hoe kiest een vrouwtjes eekhoorn haar mannetje? Het vrouwtje loopt rond, boom in, boom uit en het mannetje dat het langste volhoudt, wint het vrouwtje voor zich.

- Met een spel werd bewezen dat geluid voor en naast ons redelijk nauwkeurig waargenomen kon worden, maar niet het geluid achter ons, dat horen we niet of nauwelijks. Uilen weten dat; bij vele andere dieren is dit ook het geval en vallen daarom hun prooi langs achter aan.

- Onze jonge K4 zong 10.000 luchtballonnen met een sterkte van 68 dB.

- Een dwergvleermuis past in een luciferdoosje.

- De duivel en ook een jonge deelneemster kon het riet niet omverblazen, riet blijft immers mee-

verenigingsleven

draaien met de wind en van woede heeft de duivel zijn tanden voor eeuwig in het riet gezet.

- Als mooie afsluiter een ontroerend gedicht over geluk.

's Middags een picknick op het gras aan de verfrissende waterspeeltuin, of een hapje in de cafetaria. Met vernieuwde krachten gingen we met het treintje richting het dierenpark.

Gert vertelde over het ontstaan van de vele streek-eigen dierenrassen die in België leefden. Van de kleine Waasse kriel die met uitsterven bedreigd is tot de grote, stevige Belgische en Brabantse trekpaarden die wereldwijd beroemd zijn. Hij vertelde het verhaal van ringslagers, duiven die speciaal gekweekt werden om vreemde duiven in het eigen duivenhok te lokken. Wist je overigens dat er in onze Belgische dorpen en steden tal van uitzonderlijke dieren gekweekt werden?

Wie kent er nog de blauwe van Beveren en Sint-Niklaas (konijnen), de Ukkelse baardkriel (kleine kip), de Tervuurse herder (hond), de Mechelse koekoek of de Tiense vechter (kip), de Leuvense signoor, de Gentse kropper of de Limburgse kraagduif (duiven). De Ardense voskop (schaap) en Kempse geit maken het overzicht van de typische Belgische rassen nog ver van compleet. Tijdens de rondleiding vertelde Gert over het belang van al deze dieren

natuurbeleving

voor de mensen. Ze zorgden niet alleen voor voedsel, maar ook voor gezelschap, ontspanning, kleren en nog zo veel meer.

Bij een aantal rassen toonde hij het zeer aandachtige publiek de typische kenmerken van "onze" unieke kleinvee. Deze dieren waren een bron van een beetje rijkdom en plezier voor onze arme voorouders.

Ondertussen zochten de kinderen ijverig naar de "ontsnapte" speelgoedieren die eigenlijk vakkundig verstopt werden.

Als afsluiter kregen alle deelnemers een lekker, fris drankje, vriendelijk aangeboden door Ons Streven. We zijn het erover eens dat de provincie met dit park een mooie, geslaagde realisatie heeft neergezet. Zeer verzorgd zowel wat de dierenverblijven als de aanplantingen betreft.

foto Diane Appels

ATALANTA WINT OPNIEUW

Natuurpunt heeft op 6 en 7 augustus voor de tiende keer het vlindertelweekend georganiseerd. Uit de resultaten van de eerste 6000 deelnemers blijkt de meest getelde vlinder met grote voor­sprong de atalanta te zijn: een grote zwarte dagvlinder met witte en oranje banden. In een gemiddelde Vlaamse tuin vlogen afgelopen week­end 14 vlinders van 5 verschillende soorten.

De atalanta was in alle Vlaamse provincies de meest getelde vlindersoort. Ook vorig jaar was dat het geval, maar toen werd het een nek-aan-nek-race met het klein koolwitje. Dit jaar is het verschil afgetekend: er werden meer dan dubbel zoveel atalanta's gemeld dan kleine koolwitjes, de tweede talrijkste soort. Het oranje zandoogje vervolledigt de top drie. Ook in Nederland kwam de atalanta dit weekend als de uitgesproken winnaar uit de bus.

De atalanta is een trekvlinder die elk jaar opnieuw in het voorjaar Vlaanderen en de rest van Europa koloniseert vanuit Spanje en Frankrijk. "Ondanks het miezerige voorjaar wisten veel exemplaren onze streken te bereiken. Het regenweer zorgde vervolgens voor een weelderige plantengroei, waardoor de rupsen zich dit jaar extra goed konden ontwikkelen. Het zijn die jonge vlinders die we afgelopen weekend konden zien rondfladderen, in grotere aantallen dan andere jaren", zegt Wouter Vanreusel, vlinderexpert van Natuurpunt.

Tijdens de recente zachte winters probeerde een deel van de atalanta's in onze contreien te overwinteren. Dat lukt echter slechts in beperkte mate. De atalanta blijft vooralsnog een echte trekvlinder. "Toch is niet uit te sluiten dat dit gedrag in de toekomst gaat veranderen onder invloed van de klimaatverandering", aldus nog Vanreusel.

FIETSPAD DOOR STILTEGEBIED SINAAI, NOG GEEN BETONSTOP

afb. 1. Situering van de weg [grijs] en nieuw fietspad [rood] dwars door het stiltegebied.

Deze herfst wordt het vrijliggende fietspad afgevoerd naast de weg dwars door het stiltegebied in Sinaai (zie afb.1). Met dit nieuwe pad zijn fietsers van de baan. De auto krijgt vrije baan. Is hier een fietspad nodig? En moet er geen voetpad bij? Verkeerskundigen kijken naar de drukte en snelheid van het autoverkeer om te beslissen of een fietspad nodig is. Wensen we hier druk en snel autoverkeer? **De werken zijn ver gevorderd. Nu al is zeker, dat bijkomende maatregelen nodig zullen zijn. Deze bijdrage kijkt naar gemiste kansen met niet weerhouden voordeliger oplossingen. En ze legt de basis voor het vervolg aan maatregelen.**

Situering. Het traject gaat door het stiltegebied tussen Sinaai en Klein Sinaai over de Koebrug. Deze weg verbindt de gehuchten Zwaanaarde met Klein Sinaai. Hij is 3,3km lang. Het fietspad wordt aan de westelijke zijde van de weg aangelegd, in de open ruimte, over een afstand van 2,3km. Het pad is 2,5m breed, goed voor 5750m² beton. Tegelijk wordt de snelheid op de weg beperkt tot 50km/h. Daarom versmalde men de betonnen rijbaan van 6 naar 5m, soms tot 3m aan korte stukjes wegversmalling, of 2400m² beton minder. Per saldo voegt men ruim 3000m² beton toe aan het stiltegebied. Maar de totale breedte van de wegzate wordt verdubbeld in de open ruimte. Maar niet in het woongebied, over de eerste 550m. Daar is het moeilijk om voortuinstroken en parkeerbermen in te pikken voor een fietspad. Er is nog geen beton-

kritisch onder de loep

stop in dit zeer waardevolle gebied.

De verkeersdruk zal toenemen omdat er nog volop gebouwd wordt in de naburige kernen. Hoe men die druk gaat beheersen? Dit blijft onduidelijk. En was het nodig om zoveel beton te storten onder de mom van fietsvriendelijkheid? Bovendien zeggen de officiële berichten niets over een wandelpad. Een beter onderbouwde ruimtelijke en verkeerskundige visie was nodig.

Ruimtelijk. De weg gaat door landschappelijk waardevol gebied. Dit bestaat grotendeels uit open ruimte in agrarisch gebied, valleigebied en reservaatgebied, aldus het Gewestplan.

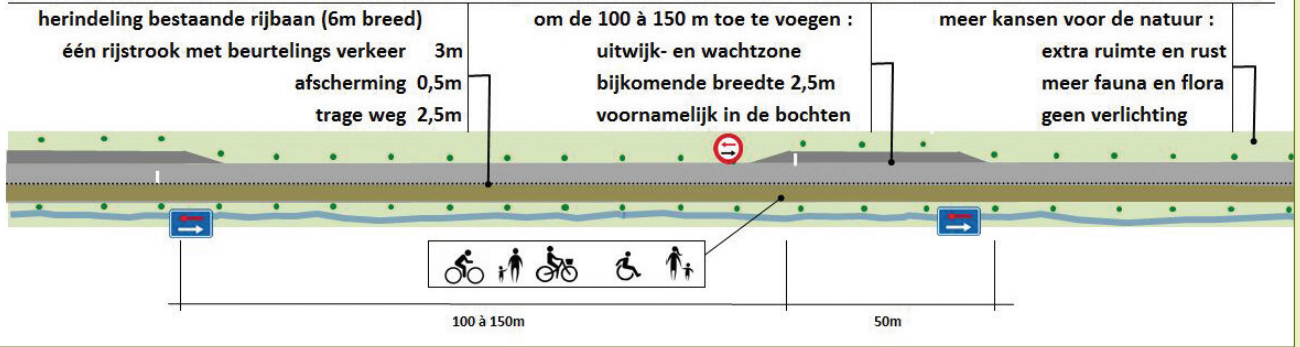
1. Gewenste rol van de weg. Volgens de lokale ruimtelijke structuurplannen moet deze weg als een lokale weg uitgerust worden. Die zou enkel lokaal verbindend tussen beide gehuchten en gebiedsontsluitend mogen zijn. De naburige hoofddorpen Moerbeke, Eksaarde, Stekene en Sinaai hebben andere, goed uitgeruste lokale wegen rondom het gebied.

2. Gewenste rol van het stiltegebied. Het Ruimtelijk Structuurplan Sint-Niklaas noemt dit gebied een structuurkenmerkend valleigebied. Daarover zijn volgende beleidsdoelstellingen opgenomen op blz. 242 (zie kader). Hiervan wordt onvoldoende ter harte genomen in het project.

Verkeerskundig. Doorgaand autoverkeer, zoals van Sinaai naar Moerbeke, hoort niet thuis in het stiltegebied. Er zijn dus extra maatregelen nodig om dit verkeer te weren, terwijl bestemmingsverkeer mogelijk blijft. Want de nu aangepaste rijbaan met 5m breedte is nog te ruim. Waarom voorzag men de trage weg voor stappers en trappers niet pal naast de versmalde rijbaan, zodat minder groene ruimte moest ingepikt worden? Dit was

Het valleigebied wordt in stand gehouden als een stiltegebied. Streefdoel is om de authenticiteit van dit homogeen en rustig landelijk gebied te behouden en waar mogelijk – of noodzakelijk – te versterken. De open ruimte wordt hier volledig gevrijwaard en het behoud van de landelijkheid staat voorop. Activiteiten, die de rust en de stilte van het gebied in het gedrang brengen, worden geweerd. Tevens wordt in dit gebied gestreefd naar het vrijwaren van de nachtelijke duisternis en wordt lichtvervuiling tegengegaan.

Gemiste kans : compacte herinrichting bestaande rijbaan (6m breed), beterkoop en meer toegevoegde waarde(n)

afb. 2. Alternatief, compact profiel, zoals het niet wordt heraangelegd.

mogelijk door de overbreedte van de rijbaan hiervoor te gebruiken (zie afb.2). Dus moest niets van de rijbaan opgebroken te worden. En er moest geen beton gestort worden verder in het natuurgebied. Dezelfde logica geldt ook voor de Koebrug.

meer beton voor alom dominant autoverkeer. Er zullen extra maatregelen nodig zijn om de authenticiteit van dit homogeen stiltegebied te versterken. De weg moet in het centrale deel van het stiltegebied echt ondergeschikt blijven aan de natuurlijke omgeving. Waarom niet de Koebrug 's nachts en op zondag afsluiten voor autoverkeer?

afb. 3. Impressie van Koebrug met één rijstrook naast trage weg en beveiligde kruising met dijkpad. Dit veel voordeliger alternatief wordt zo niet heraangelegd.

Een herindeling van de brug was mogelijk: een trage weg en één rijstrook voor beurtelings verkeer waren hier perfect mogelijk (zie afb.3). De nieuwe fietsbrug over het Kanaal van Stekene was overbodig. Er was veel ruimtewinst mogelijk met minder beton, passend in de "betonstopvisie".

Het is gemakkelijker om in de open ruimte van het stiltegebied een fietspad aan te leggen, dan in de voortuinstroken in het begin van de weg. Men zou er ook nog een voetpad en nog een parkeerstrook naast kunnen leggen. Dat zou een nog meer ruimteverspillend en ruimtefragmenterend effect hebben. Het nu in uitvoering zijnde project is niet veel meer dan het verkavelen van een uniek tracé voor andere functies dan natuur. Daarom krijgt het project het label 'openbare werken oude stijl'. We blijven maar natuurlijke ruimte inpikken met steeds

afb. 4. In aanleg zijnde nieuw fietspad 40 m naast Koebrug, dwars door open ruimte. Daar hoort een nieuwe fietsbrug bij, op de plaats waar de fotograaf staat. Geld en groene ruimte teveel?

Besluit. De toegevoegde waarde voor het stiltegebied lijkt mager met de ruim 2 miljoen Euro aan investering. Vanaf de oplevering moet de snelheid en de drukte van het autoverkeer permanent opgevolgd worden. Zo weten we of de bezorgdheid om het gebied, zoals hiervoor geschetst, terecht is. De impact van het autoverkeer moet nog omlaag : lawaaihinder, lichtvervuiling, botsrisico, uitstoot, dominantie in ruimtegebruik horen hier niet thuis. Dit komt fauna en flora ten goede. En fietsers en voetgangers.

Fred Van Remoortel

(WELDRA) EEN BROEDENDE OEHOE (BUBO BUBO) IN HET WAASLAND?

Dit verhaal begint in de week van 14 maart 2016. Langs verschillende kanalen beginnen een aantal vogelaars en ook de Uilenwerkgroep Waasland (www.uilenwerkgroepwaasland.be) signalen op te vangen van een oehoe (*Bubo bubo*) die zich blijkbaar al enkele weken ophoudt in de dorpskern van Sint-Gillis-Waas. Onder andere de dienst Milieu en Groen van het gemeentebestuur bezorgt deze informatie aan Kenny Vereecken, lokale medewerker van de Uilenwerkgroep Waasland, wanneer ze op de hoogte gebracht worden door de burgemeester Chris Lippens, die de vogel ook in zijn tuin kan waarnemen.

Ook in Lokeren bevindt zich in die periode een oehoe aan het voetbalstadion. Van deze laatste vogel kan al vrij snel vastgesteld worden dat hij riempjes draagt en dat het dus met zekerheid een ontsnapte valkeniersvogel is.

Bij het exemplaar in Sint-Gillis ontbreekt deze informatie, maar gezien de vogel zich nabij de mens en in een dorpskern ophoudt, wordt ervan uitgegaan dat ook deze vogel wellicht een ontsnapte valkeniersvogel is. Consultatie van de website van de valkeniers, waar ook ontsnapte vogels gemeld worden, levert echter geen informatie over een recent ontsnapte oehoe. Een rondvliegende oehoe vangen is echter geen sinecure, dus wordt besloten de aanwezigheid gewoon verder op te volgen.

Enkele dagen later wordt duidelijk dat de vogel zich overdag een vaste rustplaats eigen gemaakt heeft op een klein plat dak, een meter of 6 hoog. Bijkomende informatie is dat het dier de hele tijd zit te roepen en zich eigenlijk niet verplaatst. Mogelijk is hij uitgehongerd en uitgeput. Dus lijkt het moment gekomen om te trachten de vogel te vangen. Er wordt dan ook contact genomen met het erkend Vlaams opvangcentrum voor vogels en wilde die-

ren (VOC) in Kieldrecht. Door omstandigheden mag de asielhouder echter geen ladder opklimmen en zo komt de vraag om de vogel te proberen vangen terecht bij de ringer van het opvangcentrum, Geert De Smet, tevens medewerker van de Uilenwerkgroep Waasland.

De informatie over de locatie is in ieder geval zeer precies en juist. Bij aankomst zit de oehoe luidkeels te roepen. De eerste persoon die de ladder opklimt en over de dakrand kijkt ziet de oehoe enkele meters voor zich rondlopen op het dakje. De poten zijn goed zichtbaar en verbazend genoeg zijn er geen riempjes of ringen te zien. Al snel blijkt dat de vogel ook verre van uitgeput is. Nog voor de twee mannen die de vangpoging gaan wagen op het dak zijn zit hij al op een nabije schoorsteen. De rest van de avond blijft hij in de buurt, een boom, een klein terrasje aan straatkant zelfs, vlak onder een lantaarn, een bouwstelling, ... en continu roepend.

De volgende ochtend is hij echter weer terug op zijn vaste roestplaats. Er moet ook wat anders bedacht worden om deze vogel te kunnen vangen, gezien hij blijkbaar niet van plan is te blijven zitten als iemand het dak probeert op te klimmen. Er wordt dus aan een vangkooi gedacht. Die vinden blijkt niet zo eenvoudig: wie heeft er immers een kooi om zo'n grote vogel op een veilige manier in te kunnen vangen? Uiteindelijk wordt besloten dan maar zelf een vangkooi te bouwen. Het basisidee van de ringer wordt door de handige Harry van de Uilenwerkgroep Waasland, Eddy De Taey, ineen geknutseld en wordt vervolgens geïnstalleerd op het plat dak. Bij de installatie zit de uil nog steeds op het dak en gaat weer op een nabije schoorsteen zitten. Dezelfde avond komt hij niet meer terug op het dak, de aanwezigheid van de kooi maakt hem wantrouwig om direct terug te keren.

Ondertussen begint er enige twijfel te ontstaan: is dit wel een ontsnapte vogel? Geen riempjes, geen ringen en als je vanop afstand de achtergevel van

Meneer de Uil

het huis bekijkt, kan je je eigenlijk wel voorstellen dat een oehoe daar een soort rotswand in ziet: klein plat dakje redelijk hoog (te vergelijken met een natuurlijke richel), een niveau lager een terras, nog wat in- en uitsprongen en hoogteverschillen, een trap,... Bovendien komt nu ook informatie naar boven over de mogelijke aanwezigheid van een wilde oehoe in de regio in 2015. En wat opzoekwerk over de verspreiding van de oehoe maakt duidelijk dat ook in Nederland en andere regio's van Vlaanderen de oehoe uitbreidt. Ook blijken in het buitenland reeds in menselijke omgeving broedende oehoes te zijn vastgesteld en is bekend uit zenderonderzoek dat in steengroeves broedende oehoes iedere nacht gaan jagen in het centrum van een nabijgelegen stad. Het blijkt dus wel degelijk mogelijk dat er al een broedgeval van oehoe in het Waasland geweest is en/of dat de vogel in Sint-Gillis-Waas een territorium zoekt. Een partner heeft hij echter nog niet gevonden, dat blijkt met zekerheid uit de uren observatie. Sterker nog, de vraag blijkt eigenlijk niet te zijn "mogen we oehoe als broedvogel verwachten in het Waasland", maar enkel "wanneer zal dit met zekerheid bevestigd worden".

Met al deze informatie wordt besloten om verder te trachten de oehoe te vangen. Het kan immers

ook zijn dat de vogel noch een ring noch riempjes heeft, maar "gechipt" is. Dit gebeurt soms ook bij in gevangenschap geboren vogels die om een of andere reden niet geringd kunnen worden met een gesloten kweekring. Het lijkt onwaarschijnlijk, want zelfs in dergelijk geval zal de kweker wellicht ook een open ring en/of riempjes aanbrengen, maar zekerheid is gewenst.

Na een nacht van het dak weggebleven te zijn en in een nabije boom gezeten te hebben vindt de oehoe zijn rustplaats weer voldoende veilig en keert terug op zijn vaste plek op het dak. De vangkooi betreden is echter nog niet aan de orde. Maar dat doet hij wel de volgende dag en de imposante vogel wordt na de vangst zo snel mogelijk overgebracht naar het VOC.

Hij blijkt in goede conditie te zijn en er kan nu met 100 % zekerheid vastgesteld worden dat hij geen riempjes en ringen draagt. Rest nog het controleren of de vogel al dan niet gechipt is en ondertussen wordt overlegd waar de vogel dan losgelaten kan worden als er effectief geen enkele indicatie is om hem in het VOC te houden.

Uiteindelijk wordt besloten dat als de vogel losgelaten wordt, dit gewoon ter plekke te doen. Op zaterdag 26 maart in de vooravond wordt de oehoe uit zijn tijdelijk verblijf in het VOC gehaald door de asielhouder Eddy De Koning, gecheckt op de aanwezigheid van een chip (die er niet is), uitvoerig bekeken (onder andere of het verenkleed geen sporen van een langdurig verblijf in gevangenschap vertoont, wat niet het geval is), geringd en gelost.

Hopelijk vindt hij een mooie locatie en een partner om zich definitief te vestigen. En als hij in de buurt blijft dan kan misschien binnenkort een eerste broedgeval van oehoe in het Waasland bevestigd worden.

*Tekst: Geert De Smet, foto's: © Marc Aerts
Met dank aan Eddy De Taey, Kenny Vereecken, VOC
Kieldrecht (Eddy en Denise), Tim Audenaert en de
eigenaars van de locatie waar de oehoe zat.*

BAM-TRACÉ WERKT NIET

Het gelekt rapport bevestigt conclusie Ringland. Begin september lekte in de pers het 'Mobiliteitsluit van het Plan-MER A102/R11bis' uit.

De burgerbeweging Ringland reageert: NIET Ringland komt in het gedrang, WEL de Oosterweelverbinding via het BAM-tracé.

Plan-MER: waar gaat dit allemaal over?

- Het onafhankelijke studie bureau TML bestudeert in het milieu-effectenrapport (MER) de effecten van de aanleg van de A102 (Wommelgem-Ekeren) en/of de R11 bis (Wommelgem-Wilrijk) op de Antwerpse mobiliteit. Daarnaast worden voor deze twee nieuwe verbindingen een hele reeks varianten en alternatieven bekeken.

- De onderzoekers kregen daarbij van de overheid de opdracht te werken binnen het keurslijf van het beslist beleid, namelijk de aanleg van de Oosterweelverbinding op het BAM-tracé.

- Dat onderzoek leverde een voorlopig rapport op van meer dan 300 pagina's. Op een totaal van 36 onderzochte varianten zijn voor Ringland 2 scenario's doorerekend. Dit kleine onderdeel van het rapport kreeg in de pers wel **alle aandacht**.

- TML communiceerde zelf dat het rapport nog niet klaar is. Ringland had overigens gevraagd om zijn bedenkingen bij het voorlopige rapport mee te nemen. Maar er is niet gewacht op de nota van Ringland om het plan-MER toch al te verspreiden.

Wat leest Ringland in het plan-MER?

- De Vlaamse regering heeft een huizenhoog probleem: het 'beslist beleid' blijkt weinig efficiënt. De Oosterweelverbinding via het BAM-tracé biedt op zich géén oplossing voor de verkeersproblemen in en rond Antwerpen: ook in 2020 blijven de files even lang door te weinig capaciteit op de Ring en een blijvend hoge verkeersdruk. Die problemen worden niet verholpen door de combinatie van de Oosterweelverbinding met de A102, de R11bis of enige andere variant.

- De stad Antwerpen heeft een huizenhoog probleem.

Antwerpen leefbaar

Het Masterplan Antwerpen streeft ernaar om tegen 2020 een 'modal split' van 50 procent autoverkeer en 50 procent alternatieve vervoersmiddelen (openbaar vervoer, fiets of te voet) te realiseren. Het plan-MER toont echter aan dat het referentiescenario (dus mét de Oosterweelverbinding via het BAM-tracé) de doelstelling van het Masterplan 2020 absoluut niet haalt. Het autoverkeer stijgt met 20 procent in de stadsregio (het vrachtverkeer op de Ring zelfs met meer dan 60 procent) en de modal split komt uit op een verhouding van 70 procent autoverkeer en 30 procent alternatief verkeer. Zonder stevig aangepast mobiliteitsbeleid wacht ons een blijvend verkeersinfarct en ziet de toekomst er voor de Antwerpenaars allesbehalve mobiel en gezond uit. En dat terwijl andere steden in Europa (Kopenhagen, Freiburg, Zürich,...) erin slagen een omgekeerde verhouding 30/70 te realiseren.

- De havengemeenschap heeft een huizenhoog probleem. Het Haventracé (de derde Scheldekrusing in het verlengde van de A102) is in dit MER niet onderzocht als alternatief voor het BAM-tracé, net zomin als de combinatie met het volledige concept van Ringland. In tegenstelling tot het BAM-tracé houdt het Haventracé het doorgaand en zwaar (haven)verkeer weg van de stad en vooral van de Ring zelf (lees ook het memorandum van Ringland van afgelopen voorjaar).

Conclusie: vasthouden aan het beslist beleid met de Oosterweelverbinding leidt niet tot de beste oplossing, noch voor de verkeersproblemen in Antwerpen, noch voor de leefbaarheid van de stad.

Ringland houdt stand

- De uitgangspunten van Ringland blijven in het plan-MER onverkort overeind:

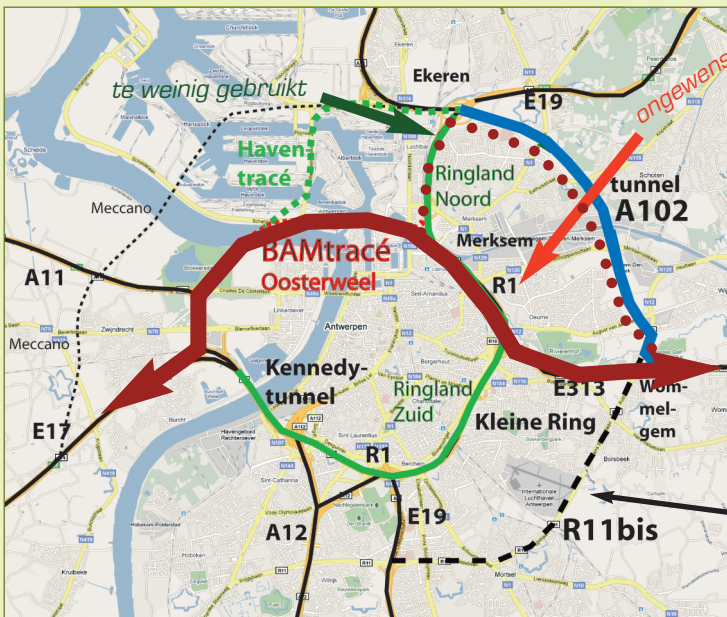
1. een volledige overkapping geeft ongeziene kansen voor de leefbaarheid en de stadsontwikkeling
2. het verkeerssysteem van de Ring heeft nood aan een grondige reorganisatie
3. de barrièrewerking van de Singel dient doorbroken
4. de verkeersdruk moet omlaag (door stadsbonus of rekeningrijden)

- Het MER benadrukt zelf het belang van de reorganisatie van de Antwerpse Ring en beoordeelt die als zeer positief voor Ringland. De scheiding van het lokale en het doorgaande verkeer leidt immers tot meer capaciteit en vlotter verkeer, meer veiligheid door minder weefbewegingen en een robuust systeem (met uitwijkmogelijkheden bij calamiteiten).

Ook de overkappingsintendant Alexander D'Hooghe heeft in zijn reactie hierop benadrukt dat de scheiding van het verkeer noodzakelijk is.

.....

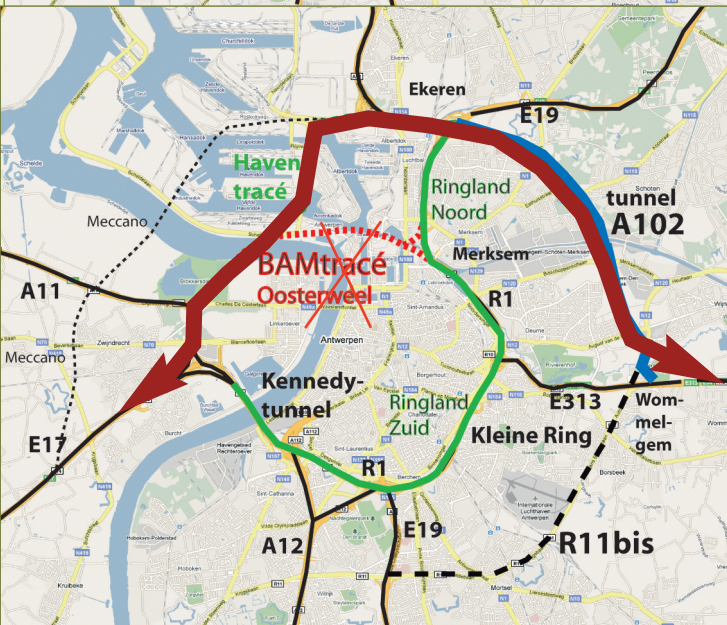
Deze persconferentie van Ringland kan je verder lezen op www.ringland.be of via www.abllo.be/klik

De A102 (blauwe lijn) scoort niet goed, omdat het BAM-tracé op een verkeerde plaats ligt, nl te zuidelijk.

De geplande A102 moet de kleine ring R1 ter hoogte van Merksem ontlasten! Maar wie vanaf de E17 komt en via de Oosterweeltunnel naar de E313 wil, zal niet via de A102 (puntlijn) rijden, maar via de kortste weg -R1 Merksem- blijven rijden, wat dus niet de bedoeling is. (en omgekeerd).

De R11bis (zwarte stippellijn) scoort ondermaats en zal vermoedelijk niet verder bekeken worden.

Gebruikt men het Haven-tracé, dan is het volgen van de A102 zeer logisch en ontlast men de kleine ring ter hoogte van het sportpaleis veel meer dan met Oosterweel.

Zo houdt men het (vooral) zwaar verkeer ook verder van Antwerpen.

Het Haven-tracé wordt soms ook tracé Oosterweel-NOORD genoemd.

Het Meccano-tracé (=de fijne zwarte puntlijn op de kaartjes) is een variant van wat men het Haven-tracé noemt.

Sinds mei zijn er gesprekken over Ringland en de Antwerpse mobiliteit tussen de verschillende betrokken partijen (actiegroepen, BAM, Vlaamse Regering en het Antwerpse stadsbestuur) onder leiding van overkappingsintendant Alexander D'Hooghe. Er is reeds een principeel akkoord voor de overkapping van het zuidelijk deel van de R1 Kleine Ring.

Ringland en ook de andere actiegroepen pleiten voor het Haven-tracé omdat dan het systeem van gescheiden verkeer (lokaal versus doorgaand) over de ganse R1 Kleine Ring veel beter en efficiënter kan worden gerealiseerd.

Ringland goed uitvoeren staat gelijk met het opschuiven naar het noorden van het BAM-tracé over een afstand van ongeveer 3 km verder vande stad!!

WANNEER EEN VOLWAARDIG BERMBEHEER LANGS DE POLDER- WEGEN IN SINT-GILLIS-W?

Natuurpunt Waasland Noord heeft eind juli geprotesteerd bij het Bestuur van de Polder van het Land van Waas tegen het ondoordacht en vroegtijdig klepelen van mooie bermen en sloten met riet waarin nog kleine karekieten zaten te broeden. De vereniging stuurt al jaren bij dit polderbestuur aan op een bermbeheersplan voor de wegen in de polders in Sint-Gillis onder hun bevoegdheid. Nu wordt enkel de eerste meter gemaaid en geruimd volgens het Bermbeheersplan (opgelegd door de Vlaamse Overheid sinds 1984!) en dan enkel in het voorjaar. Met een goed plan zouden zeldzame planten als ruig viooltje, akkerklokje (beide recent verdwenen), beemdkroon (bedreigd) en grote ratelaar (kwetsbaar) meer kansen krijgen. Kleine karekieten worden aangetrokken door het riet in de bermsloten maar door het vroegtijdig maaien gaan hun nesten verloren en komen ze in een "ecologische val" terecht.

meer lezen www.abllo.be/klik

BERICHTEN

NATUUR IN DE STAD

Onderzoekers keken in Barcelona in hoeverre natuur in de stad positief kan bijdragen aan de luchtkwaliteit en aan beleidsplannen om klimaatverandering te beperken.

Natuur in de stad verbetert er de kwaliteit van leven onder meer door de volgende positieve effecten en diensten:

- Mogelijkheid tot recreatie;
- Verbetering van de luchtkwaliteit door het verminderen van fijnstof in de lucht;
- Klimaatregulatie en het reduceren van broeikasgassen in de stad;
- Het reguleren van temperaturen in de stad;
- Het verminderen van geluidsoverlast;
- Het verminderen en beperken van wateroverlast.

De resultaten van het onderzoek laten zien dat natuur de mate van vervuiling sterk vermindert. In vergelijking met de totale luchtvervuiling en broeikasgasemissies in Barcelona is de relatieve bijdrage van natuur wel klein. Om een effectieve bijdrage te kunnen leveren, moeten beleidsmakers de plannen toepassen op een groter gebied dan alleen op gemeentelijk niveau.

Meer lezen? www.abllo.be/klik

Amand De Vosstraat, 9 te Eksaarde

lange spoorfietsroute Lokeren - Moerbeke

Open van 10.30 u. doorlopend tot 's avonds
Donderdag : sluitingsdag

Info en reservatie: 0477/907.972

info@bistrodenbascul.be

www.bistrodenbascul.be

DE WAASLANDHAVEN: WELKE MEERWAARDE TEGEN WELKE PRIJS?

Op zaterdag 8 oktober 2016 van 15 uur tot 17 uur organiseren het Rodenbachfonds en de Vlaamse Cultuurkring Lokeren een debat tussen deskundigen over toekomstgerichte oplossingen voor de verkeersproblematiek en andere havengerelateerde problemen in het Waasland.

Deskundigen van dienst zijn:

Thomas Vanoutrive (Universiteit Antwerpen – Departement Transport en Ruimtelijke Economie)

Peter Van De Putte (Maatschappij Linker Scheldeoever / LSO)

Johan Baetens (Natuurpunt WAL)

Jan Creve (Doel 2020)

Gemodereerd door Hubert David, voormalig Voorzitter Milieu en Natuurraad Vlaanderen (MINA).

Locatie: de feestzaal van brasserie / restaurant Den Antus, Grote Markt 30, 9100 Sint-Niklaas.

Meer info volgt in de komende weken.

De Antwerpse haven is van cruciaal belang voor heel Vlaanderen en België. Blijft de vraag hoe we de "neveneffecten" van de havenuitbreiding aanpakken.

Deze kwestie belangt dus niet enkel de bewoners van het Waasland aan. "Weegt" de macht van de belangengroepen op de informatie die de burger krijgt? Sturen zij ook de oplossingen?

Meer lezen? www.abllo.be/klik

GROOTSTE DEEL GLETSJERS HIMALAYA NOG DEZE EEUW VERDWENEN

Wereldwijd smelten gletsjers door de opwarming van de aarde en dat is in de Himalaya niet anders. Een recent onderzoek naar de snelheid waarmee het in dit gebergte gebeurt, levert echter schokkende resultaten op: het grootste deel van de gletsjers zal deze eeuw nog verdwijnen, waarmee het grootste zoetwaterreservoir buiten de polen sterk aangetast wordt. Het is niet alleen een indicatie van het veranderende klimaat en een onomkeerbare verandering van het landschap; er zijn ook allerlei schadelijke gevolgen voor de bevolking. Zo kunnen er zogenaamde proglaciale meren ontstaan door het vele smeltwater, met een groot overstromingsgevaar als gevolg. Wanneer de meeste gletsjers eenmaal gesmolten zijn, zal er bovendien minder water zijn tijdens het droge seizoen, wat problemen oplevert voor onder meer landbouw, watervoorziening en elektriciteitsopwekking. Meer lezen? www.abllo.be/klik

DE TOEKOMST VAN DE FIETS IN GENT

In het Designmuseum van Gent loopt een tijdelijke tentoonstelling over de revival van "de fiets" in al haar facetten. Je ziet er dus niet alleen allerlei merkwaardige fietsen, maar men gaat ook specifiek in over fietsers en mobiliteit zoals in steden Kopenhagen en Utrecht. Er zijn verschillende video's, één ervan gaat bijvoorbeeld over geavanceerde fietsgarages voor de stad. Meer lezen? www.abllo.be/klik

DUURZAME PLASTIC UIT CO2 EN PLANTEN

Wereldwijd wordt jaarlijks 50 miljoen ton plastic geproduceerd voor verschillende toepassingen. De industrie maakt gebruik van de fossiele brandstof aardolie en veel energie tijdens de productie. Momenteel is het produceren van plastic daardoor een zwaar vervuilende industrie; per ton plastic komt er 4 ton CO2 vrij. Een team van chemische wetenschappers van de universiteit van Stanford hebben onderzoek gedaan naar een nieuwe, duurzame vorm van plastic. CO2 en niet-eetbaar plantmateriaal, zoals landbouwafval en grassen, vervangen hierbij etheen. Etheen is het belangrijkste bestanddeel voor de productie van huidig plastic en wordt onttrokken aan aardolie.

Meer lezen? www.abllo.be/klik

HOE ZIEK WORDEN WE VAN PLASTIC SOEP?

In 2050 kunnen we de aarde 800 keer in plastic pakken met de productie uit dat ene jaar. Er drijft dan - volgens de Ellen McArthurFoundation - meer plastic in de oceanen dan er vis in zwemt. Precies een eeuw eerder, in 1950, werd er nog slechts 1,5 miljoen ton kunststof geproduceerd en zag het leven van de huisvrouw er door al die lichte wegwerpproducten rooskleuriger uit dan ooit. Opruimen en schoonmaken werd gezien als tijdverspilling en 'throw away living' was dé moderne manier van leven. Sindsdien onderging de wereld in hoog tempo een levensbedreigende verandering. Meer lezen? www.abllo.be/klik

Hoofredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
 Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster
Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13
 Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis
Vormgeving en coördinatie: Maria Van de Vyver
 Gilbert Cant 03/775 1931
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 7 EURO Oplage 1300 exemplaren
't groene waasland verschijnt in januari,
 maart, mei, september en november.

Afgiftekantoor :
 9100 Sint-Niklaas 1
P 708696

Inhoud:

2	...Woordje hoofdredacteur	Dirk Hylebos
2	...Eandis van jou en mij. TEKEN DE PETITIE en DEEL	ABLLOvzw
3	...Boomplantactie Natuurpunt	Natuurpunt
4	...Paddenstoelen in Roomakker (3)	Ons streven
8	...kerkuilen Puivelde & steenuilen Moortelhoekstraat	uilenwerkgroep waasland
10	...Internationale interesse in het Sinusbeheer	vzwDurme
10	...Herdenkingsbank Paul Vercauteren	vzwDurme
11	...Op stap in polders van Kruibeke	NP Scousele
12	...zadenbib	VELT
13	...kalender	
22	...Daguitstap Ons Streven naar Puyenbroeck	Ons streven
23	...Atalanta wint opnieuw	GW
24	...Fietspad door stiltegebied Sinaai, nog geen betonstop	ABLLOvzw
26	...(Weldra) Een broedende oehoe (Bubo bubo) in het Waasland?	uilenwerkgroep waasland
28	...BAM-tracé werkt niet	ABLLOvzw
30	...Wanneer een volwaardig bermbeheer langs polderwegen in Sint-Gillis-W?	NP Waasland Noord
30	...Berichten	

Retouradres GW :

Gilbert Cant
 Perstraat 88
 9120 Haasdonk

**'T GROENE
 WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* (=GW) kan dit

* door **7 EURO** over te schrijven naar *'t groene waasland* op **IBAN BE64 0001 7098 7152**

met vermelding abonnement *'t groene waasland 2016* en is dan tevens 'toegeleden' lid van de regionale vzw ABLLO.

*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op www.abllo.be

**Werk mee aan een
 groener Waasland !**

Abonneren kan door
7 Euro over te schrijven
 op **BE64 0001 7098 7152**

REDACTIE: Liliane Verbeke, Marc Temmermans,
 Jenny De Laet, Astrid Martens, Thomas Van Lancker, Nine
 Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgend nummer
 moeten binnen zijn **vòòr 25 oktober 2016** bij Gilbert Cant
 tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 36ste jaargang - nr 4; september 2016 - nr 197
 verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop,
 Eikenlaan 13, 9111 Belsele